

CLEMENS

Aarhus Domkirke, marts 2015

OPFØR DIG ORDENTLIGT

MUSIKEREN DJ STATIC ARBEJDER HELE
TIDEN PÅ AT BLIVE ET BEDRE MENNESKE, INTERVIEW / 8

HVAD VIL DE UNGE MON HA' ? / 4

FLERE VIL VÆRE FRIVILLIGE / 16

GODHED - ELLER SELVGODHED / 20

FEM PRÆSTER - FEM PORTRÆTTER / 23

Ny dramatik på
Aarhus Teater

Julie Petrine Glargaard

GLAS— BOBLER

16.04.15
— 16.05.15

EN FORESTILLING OM AT VÆRE I LIVET OG LADE SIG MÆRKE AF DET

Glasbobler er et udsnit af fem tilfældige skæbner som tilsyneladende hænger sammen. En ældre dame, en hjemmehjælper, en sygeplejerske, en ung pige og en psykolog. Alle fem på hver sin vej igennem livet, men hvor livet ændrer kurs, når de mindst venter det.

SE MERE PÅ
aarhusteater.dk

BILLETTER
95 kr,-

at
AARHUS TEATER

TRO DET ELLER LA' VÆR'

**HVAD HAR EN DJ, EN IDRÆTSSTUDERENDE,
EN LILLE GRUPPE TILFÆLDIGT UDVALGTE
AARHUSIANERE OG EN HÅNDFULD PRÆSTER
ANSAT VED AARHUS DOMKIRKE TIL FÆLLES?**

Ikke nødvendigvis ret meget, udover at de i hvert fald enten bor eller arbejder i byen. Alligevel kan du finde dem her i dette nye magasin, hvor vi forsøger at sætte fokus på klassiske begreber som frivillighed og næstekærlighed.

Vores tese er, at de fleste borgere er gode kristne, også uden at de selv helt ved af det, og det er der i virkeligheden mange mennesker, der går op i, på hver sin måde. Vi har mødt en række mennesker, inviteret nogle af dem til en snak om medborgerskab, og vi har også forsøgt at finde ud af, om der kan bygges bro mellem domkirken og kulturlivet.

Og vi har mødt en mor og en datter, der kom i tvivl, da moren ville melde sig ud af folkekirken.

Hvis nogen synes, at Domkirkens døre er lukkede, er dette også et forsøg på at lukke dem lidt op. Vi har stillet de fem præster, som er ansat ved kirken, de samme spørgsmål, og det er der kommet en række vidt forskellige svar ud af.

Meningen med magasinet er, at vi vil have vores læsere til forhåbentligt at genkende sig selv lidt i de mange udsagn og ad den vej måske overveje, hvad man selv mener om tro og kirke og dig og mig i fællesskab.

Go' læselyst.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Man tisser da ikke i nærheden af Domkirken / 4
DJ Static / 8

Tvivl / 13

Flere vil være frivillige / 16

Lektiehjælperen / 18

Godhed - eller selvgodhed / 20

Interview Tina Brixtofte Andersen / 24

Interview Henrik Grøndal Lund / 26

Interview Sabine Bech-Hansen / 28

Interview Poul Henning Bartholin / 30

Interview Mette Birk / 32

Billedreportage Andersen / 34

Synd / 40

Bryllup / 44

Jantelov / 46

Det sker i Domkirken / 48

Udgiver: Aarhus Domkirke
Chefredaktør, ansv.: Poul Henning Bartholin, domprovst
Redaktion: Jørgen Høg, HØG KOMMUNIKATION, indhold & konceptudvikling
Jonna Fuglsang Keldsen, foto & konceptudvikling
Lone Halkjær, Pure Lines - visuel kommunikation, design
Tryk & annoncesalg: Bording A/S
Distribution: Distribution Plus
Oplag: 10.000

MAN TISSER DA IKKE I NÆRHEDEN AF KIRKEN

KAN MAN SKUBBE FÆLLESSKAB IND BAG VED HUEN, HEADSETTET OG HIPSTERSKÆGGET PÅ BYENS UNGE BORGERE, KAN MAN FÅ DOMKIRKEN TIL AT VÆRE ET SPRUDLENDE OM-
DREJNINGSPUNKT FOR KULTURELLE AKTIVITETER, OG KAN KOMMUNEN SKABE BEDRE
AKTIVE MEDBORGERE, SOM DEN ER I FÆRD MED AT LÆGGE OP TIL? VI INVITEREDE FIRE
AARHUSIANERE TIL MIDDAG OG EN SNAK OM MEDBORGERSKAB OG BYKULTUR. ►

MIDDAG MED MEDBORGERE Af Jørgen Høg

◄ Aarhus Kommune skal have en medborgerskabspolitik, og i den forbindelse har man opfordret byens borgere til at være vært for sit eget lille middagsselskab i medborgerskabets tegn. Som sagt så gjort. Jeg ville gerne tættere på byens yngre segment, og jeg inviterede derfor en lille håndfuld aarhusianere til middag i mit eget køkken. Lokkemaden var danske kammuslinger og amerikansk oksefilet og italiensk rødvin og colombiansk kaffe og dansk chokolade som grundlag for en snak om aarhusiansk medborgerskab.

HAR DET OVERHOVEDET EN CHANCE?

I hvert fald dukkede 26-årige Tanja Midtgaard, født i Højbjerg, bosiddende i Samsøgade, op sammen med sin kæreste, den 27-årige sønderjyde Henrik Vestergaard. De mødtes med 32-årige Kathrine Dath, bosiddende med kæreste og barn i Mejlgade, tilflytter fra Mors, nabo til Domkirken og formentlig hovedet fyldt med tanker derom. Og så Eva Karkov, 33-årig københavnere, for nylig lokket til byen af kærlighed, fristet til middagsselskabet af nysgerrighed og trang til at møde nye mennesker.

JEG SERVERER MAD, SKÆNKER VIN OG STILLER SPØRGSMÅL:

HVAD FORSTÅR DU VED BEGREBET MEDBORGERSKAB?

EVA: Medborgerskab betyder, at man bliver hørt, men også, at kommunen er villig til at lytte efter. Der skal være en dialog. **KATHRINE:** Jeg ser medborgerskab i et større perspektiv. Vi skal skabe medborgerskab nedefra. Derfor har jeg det lidt svært med kommunens initiativ, der vil medborgerskabet, for det er for institutionaliseret for mig. Det er medborgerne, der skal løfte den her lim, der holder det sammen. **TANJA NÅR IKKE AT SIGE NOGET, FOR HENRIK BYDER IND:** Medborgerskab er omsorg, næstekærlighed, man er tæt på dem, man er i sit nærområde med. Ikke nødvendigvis ens naboer, men i hvert fald de mennesker, du møder i dit nærområde. Man skal være aktiv, hvis nogen gør noget positivt i dit nærområde. Så skal man ikke bare se den her reklame, se folderen eller se posteren på væggen udenfor. Men skal gå forbi og hilse og sige, at det er et godt arrangement, dvs. du laver selv noget aktivt.

HVAD SKAL KOMMUNEN GØRE FOR AT SKABE ENDNU BEDRE AKTIVT MEDBORGERSKAB?

EVA: Den skal sørge for, at det bliver lettere for folk at aktivere sig. Den dualisme, der ligger mellem det at være aktiv medborger, fordrer også aktivitet lige nu hos den enkelte. Det betyder, at de, der stiller krav til sine medborgere, om det så er kirken eller kommunen, skal gøre det nemmere for folk at blive inkluderet. **KATHRINE:** Det skal være en god blanding

mellem enkeltaktiviteter og tilbud til, at man kan komme til en enkelt aften i kirken, uden at man skal binde sig for en hel sæson. **TANJA:** Der skal bare være noget, man bliver klogere og gladere af. Det skal bare appellere til en hel masse. Her i Aarhus skal vi bygge vores tankegang op fra bunden. Vi har slet ikke samme mindset som København. Der er garanteret folk, der prøver at starte ting, men det er virkelig svært at få noget op at køre her. Det kommer til at kræve penge og frivillighed. Det kommer til at tage flere år at skabe et miljø, hvor det faktisk kan lade sig gøre i vores travle hverdag at komme ned og blive glade og klogere i vores by. **HENRIK:** Kommunen bliver nødt til at være meget åben over for alle de initiativer, den bliver præsenteret for. Hvis nogle enkelte forsøger at få gang i at være medborger og så løber ind i en mur, så snart de rammer rådhuset, så spreder det sig lynhurtigt som ringe i vandet. Så gider man ikke. Kommunen bliver nødt til at være villig til at indgå nogle kompromiser.

HVAD KUNNE GØRE DET NEMMERE AT VÆRE AKTIV MEDBORGER I AARHUS?

TANJA: Tilbuddene skal være mere synlige. Jeg har tit sagt, at det er meget nemmere at komme ud og være kulturel, når man bor i København. Jeg har venner, som hele tiden er ude mandag aften, og så er der også en café med noget livemusik. Jeg tænker tit: Hvis bare jeg boede i København, så ville jeg sikkert også gøre nogle flere kulturelle ting. Det handler måske også om, at der skal være nogle ting, som ikke kræver for meget. Jeg vil gerne være aktiv medborger, men det kan jeg faktisk kun lige på tirsdag. I år.

KUNNE DOMKIRKEN SPILLE EN ROLLE I AT FÅ SKABT ET BEDRE AKTIVT MEDBORGERSKAB I AARHUS?

HENRIK: Det kunne den sagtens. Den har en rimelig god location. Fede lokaler. De skulle stille dem mere til rådighed, jeg ved ikke, hvor nemt det er, men jeg synes ikke, man bliver bombarderet med ting, man kunne lave ned i og omkring Domkirken. **TANJA:** De skulle lave flere arrangementer, lave flere koncerter, som jeg har lyst til at komme til. Man skulle åbne mere op for lokalerne. Jeg tror der er mange, der kunne være tiltrukket af at være aktive inde i kirken. “Næh, kan man gå til æggeskalsmaling i påsken. Det har jeg da aldrig tænkt på, men når det er inde i Domkirken, så vil jeg gerne!” **KATHRINE:** Hvis bare de have en oversigt over alle mulige ting, der skete. Jeg missede koncerten med Fallulah, og så tjekkede jeg resten af programmet, og så var det bare orgelkoncerter. Og så tænker man bare: Nå, okay!”

HVORDAN KUNNE KIRKEN OG KOMMUNEN SAMARBEJDE OM DET ØGEDE AKTIVE MEDBORGERSKAB?

KATHRINE: De skulle lave noget sammen. Det kunne være i forlængelse af nogle af arrangementerne i festugen.

HVAD BURDE DOMKIRKEN VÆRE KENDT FOR UD OVER DET KRISTNE BUDSKAB?

TANJA: Det kunne være fedt, hvis de var kendt for fællesskab og samlingspunkt for Aarhus. **EVA:** Noget med at inkludere. Man ved, det er et sted, man altid kan komme, der sker noget. Hvis kirken påstår, den har mange kulturelle tilbud, skal den gøre det synligere. Den skal være mere aktiv for at få flere aktive folk ind. Rummeligheden ville synes større, hvis de annoncerede bredere. **HENRIK:** Man skal sørge for at undgå kulturelle ghettoer, hvor det er Godsbanen for sig og Domkirken for sig. De burde samarbejde.

HVAD BRUGER DU DOMKIRKEN TIL?

HENRIK: Jeg har kun været til én koncert. Ellers går jeg tit forbi den. Jeg synes den er rigtig stor, også når man tænker på, hvor gammel den er. Den er flot. **TANJA:** Den er bare en del af Aarhus. Jeg synes også bare, den er lækker. Når jeg går forbi den, har jeg det med at kigge hele vejen op ad den. Op til toppen. Den er et pejlepunkt. “Den butik, der ligger nede ved Domkirken.”

MEDBORGERSKABSPOLITIK

- Aarhus Kommune skal have en medborgerskabspolitik.
- Medborgerskabsudvalget skal formulere forslag for Aarhus Kommune.
- Den nye politik skal være den fælles ramme for et aktivt medborgerskab i Aarhus Kommune.
- Udvalget skal samarbejde med byens borgere om denne opgave.
- Forslaget til medborgerskabspolitikken afleveres til Byrådet andet halvår af 2015.
- Politikken afleveres i så god tid, at byrådet kan nå at beslutte politikken inden udgangen af 2015.
- Frem til udgangen af januar 2015 har kommunen opfordret alle interesserede til at invitere til “middagsselskaber”, hvor aktivt medborgerskab bliver sat til debat.
- Der er indtil nu afviklet ca. 40 middagsselskaber.

KATHRINE HVAD BETYDER DET FOR DIG AT BO TÆT VED DOMKIRKEN?

Det er noget, man er stolt af, det er noget, man viser frem. I sommer har jeg besøgt den fire gange for folk, jeg har vist den til, og når det har været varmt, har vi kørt barnevognen ind i kirken. Der er ro. Så kan vi lige sidde der og nyde rummet. Nogle gange sætter vi os på bænken udenfor, når der solskin. Man bliver faktisk mindet om sin tro, når man går forbi den. Man bliver mindet om en eller anden form for næstekærlighed, og man bliver mindet om, at man godt lige kan tage det roligt og lige slappe lidt af. Folk, der var med til mit barns barnedåb, sagde: ‘Ej, altså. Det er en cool præst, der går rundt og siger hej.’ Når der bliver rullet saftevand ud, så folk bliver i kirken. Det betyder, at folk går en lille rundtur i stedet for bare at storme ud. Det lyder lidt åndssvagt at snakke om saftevand, men der var bare mange, der kommenterede på det og sagde, at det var virkelig fint. Det er de småting, man gør ekstra, når man lukker op, der bliver lagt mærke til.

EVA DU ER NY I AARHUS, HVAD TÆNKER DU OM DOMKIRKEN?

Mit første indskydelse er, at det er et af de smukkeste tårne, jeg længe har set. Så ligger den meget markant i byen og ser faktisk lidt truende ud. Når nogen snakker om en park eller bænke foran, kunne det måske godt gøres lidt mere inkluderende. Når jeg er så ny, så kigger jeg på det rent visuelt.

TANJA DU ER IKKE MEDLEM AF FOLKEKIRKEN, ALLIGEVEL TALER DU MED STOR RESPEKT OM SELVE FOLKEKIRKEN. HVORFOR?

Fordi den gør noget for folk. Den gør folk omkring mig glade, den gør mig nysgerrig. Det er troen som en trykklippe at læne sig opad. Jeg har respekt for og anerkender, at nogen tror på noget, og det hjælper dem i deres liv, og så tror jeg på noget andet, og det hjælper mig i mit liv. Det udvider min horisont. Jeg synes, det er interessant at snakke med folk, der tror på noget, som jeg ikke tror på. Jeg går i en klasse med tre indremissionsske piger, som er i en helt anden fløj, end jeg er. Det er helt vildt interessant at møde dem og snakke med dem og høre, hvad det gør for deres liv.

HENRIK HVAD TÆNKER DU OM DOMKIRKEN?

Det er et sted, man har stor respekt for. Det ligger måske i min opdragelse og der, hvor jeg kommer fra, at man har respekt om kirken. Man kan tisse op ad alle husmure i hele byen, men man tisser da ikke i nærheden af kirken. Man viser respekt for kirken og for de døde. Der er noget der, og det kan jeg egentlig meget godt lide, der er noget fasthed. Kirken er altid den samme. Det er selvfølgelig også et issue, at kirken ikke udvikler sig hurtigt nok. Men kirken er også et sted, hvor mange tager hen for ligesom at holde fast i noget. Når alting bliver lidt for diffust. Min bedstemor kunne godt lide kirken, for det var det samme altid. ■

DU SKAL IKKE FORVENTE EN MEDALJE FOR AT GØRE EN GOD GERNING. DU SKAL BARE GØRE DET

“JEG ARBEJDER HELE TIDEN HEN IMOD AT BLIVE ET BEDRE MENNESKE,” SIGER ET AF DE FØRENDE DANSKE NAVNE INDEN FOR DET AARHUSIANSKE MUSIKLIV, DJ OG PRODUCER DJ STATIC ALIAS 41-ÅRIGE THORBJØRN SCHWARZ.

INTERVIEW Af Jørgen Høg

“Er det Thorbjørn?” spørger jeg. Der står en mand med strikkehue og hættetrøje i døren for enden af gangen. “DJ Static. Kom indenfor.” Siger han.

Den flerdobbelte danmarksmester i mix, den nu 41-årige DJ og producer DJ Static alias Thorbjørn Schwarz er ud over at være en af landets mest anerkendte musikproducere også ægtemand og far til to små børn, en søn på to et halvt og en datter på seks. Musikeren, mennesket og familiefaderen har tydeligvis tænkt over, hvad han ville sige, da han blev præsenteret for muligheden for et interview om hjælpsomhed og næstekærlighed i et magasin udgivet af Aarhus Domkirke. Han er kendt i miljøet for sin musik, udenfor kan han gå ugenert på gaden uden at blive genkendt.

Han opsummerer hurtigt sin musikkarriere de seneste 20 år til at være præget af stor bølgegang. “Jeg har været selvkørende. Jeg har skabt mine egne jobs, skabe mine egne projekter, hvis jeg ikke selv sætter noget i gang, så sker der ingenting. Jeg har haft en drivkraft og en kærlighed til musikken og hiphopkulturen, og den har været stærk nok til, at jeg har været i gang i så mange år.”

Han har efter eget udsagn ikke haft noget med kirken at gøre, siden han blev konfirmeret. Han blev døbt umiddelbart før, så “han kunne få gaverne og festen”, som han selv siger.

Han kan ikke forstå, at folk lader religion fylde så meget i deres liv. Hans opskrift på det gode liv er en løbende selvudvikling, der kort fortalt handler om at tage sig selv i nakken og opføre sig ordentligt, uanset hvem man står overfor.

“At opføre sig ordentligt er noget af det vigtigste, man kan foretage sig,” siger han og byder på friskbrygget kaffe. “Gode gerninger skal ikke gå hen og blive en præstation. Du skal ikke forvente en medalje for at gøre en god gerning. Du skal bare gøre det.”

“Min karriere og mit privatliv er en stor, flydende form. Jeg er stolt af at sige, at jeg er den samme person, uanset, om jeg står på en scene, eller jeg sidder i et studie, eller når jeg putter mine børn. Jeg tog en beslutning meget tidligt i mit liv, at jeg har ikke tænkt mig at tage en hiphop-kasket på, når jeg skulle ud at spille. Jeg har tænkt mig at være den person, jeg inderst inde er, i alle sammenhænge. Det er faktisk meget givtigt, for så behøver jeg ikke at tænke så meget over det. Jeg behøver ikke at have en babystemme på, når jeg snakker med min datter. Jeg behøver ikke at snakke til hende på en anden måde, end når jeg snakker med en af mine venner.”

**HANS BUDSKAB OM AT SKABE EN BEDRE BY,
EN BEDRE VERDEN, SKAL KOMME INDEFRA, FRA EN SELV.**

“Jeg er nødt til at holde mig selv i snor, for jeg tænker yderst meget over, hvordan jeg er i forhold til andre mennesker. Hvis jeg har haft en dårlig dag på jobbet, så skal jeg mande mig op, inden jeg går ud over møder andre mennesker. Så retter jeg ryggen lidt op og siger: ‘Hey! Den person, du står og snakker med nu, det er ikke hans skyld, hvis du har en dårlig dag.’ ‘Det er ikke hans skyld, at du har fejlet på jobbet.’ Så man snakker pænt til personen. Det skal jeg minde mig selv lidt om, og det vil være mit budskab til alle mennesker: De skal tænke over, ►

“HVIS GUD ER SÅ RETFÆRDIG SOM ERKLÆRET,
SÅ VILLE HAN TILDELE ALLE OS FORÆLDRE
ET PAR EKSTRA TIMER OM DAGEN”

◀ hvilke signaler, de sender ud til andre mennesker. Vi lever i Aarhus, og vil skal alle agere og trives sammen. Man skal gøre god opførsel til en naturlig ting. Så når du går ud af døren, så prøv at tænke på alle de prikker, der står foran dig. Hvordan de er i forhold til dig, og hvordan du agerer, og hvordan du præger deres liv.

Hvis du kommer til at bumpe ind i en person, og personen siger ‘av’, så vend dig om og sig: ‘Undskyld. Det er jeg ked af.’ For den følelse, som vedkommende går videre med, præger hans videre dag.”

Thorbjørn Schwarz synes selv, at han i dag er en meget høflig person, han afviser ikke nogen, der har brug for et eller

anden form for råd. Men han har kun så og så meget tid til rådighed.

“Jeg vil meget gerne række en hånd ud og bede om hjælp, men når det kommer til stykket, er jeg kun mig selv. Jeg skal ikke længere mande mig op til at opføre mig ordentligt. Det er noget, der er kommet med alderen. Sådan noget med at være ung og smart og dum og tro, at hele verden ligger for dine fødder, det præger også, hvordan du er over for andre mennesker.

HAN OPLEVER ET MUSIKMILJØ INDEFRA MERE PRÆGET AF HJÆLPSOMHED END AF EGOISME.

“Jeg vil sige, at musikmiljøet lugter mere af gensidig hjælp-somhed end af grådighed. Grådigheden befinder sig højere oppe i hierarkiet, hvor de store beslutninger bliver taget. I den musikverden, jeg bevæger mig i, har vi en superpositiv energi, hvor folk har lyst til at hjælpe hinanden. I de seneste år er der kommet færre og færre penge i musikbranchen, og det har betydet mindre grådighed og større lyst til at lege med hinanden. Man får lyst til at være kreativ på et plan, hvor man ikke rigtigt tænker på penge som det første. Det er

min erfaring, og der er rigtigt mange unge mennesker, der er kommet ind i musikbranchen, og som leger ud fra de dogmer, at der ikke er nogen penge alligevel, så lad os bare have det sjovt med det.

KUNNE DU FORESTILLE DIG AT SKABE EN DJ-EVENT I DOMKIRKEN?

“Det eneste, man kan bruge kirken til inden for det kulturelle, er kirkens rum. Der er en sjov og god akustik i en kirke, i hvert fald til skønsang, men en enorm dårlig akustik til rytmisk musik. Der ligger nogle kæmpestore bygninger over hele landet - bygninger, som mange unge mennesker ikke har en kæft forhold til. Vi bruger ikke rummet, men det optager ►

DJ STATIC

NAVN: Thorbjørn Schwarz
ALDER: 41 år
PROFESSION: DJ/producer/eventarrangør
FØDT I: Kolding
BOR I: Aarhus
SOLOALBUM: Rolig under pres, 2012
SAMARBEJDE MED BL.A.: Jokeren, Jøden og Peter Sommer
PRIVAT: To børn / gift

FLERDOBBELT DANMARKSMESTER I MIX

Vandt fra 2004-2008 prisen som årets urbane DJ til Danish DJ Awards
Var i 10 år DJ og lyddesigner til MC's Fight Night

◀ enormt meget plads i vores by. Så kirken burde lukkes op, så man kunne lave hvad som helst. Også noget, som ikke har noget med kirken at gøre. Eller religion at gøre. Det kunne være kirkens gode gerning at lade unge mennesker bruge deres plads.

DIT FORHOLD TIL RELIGION?

“Jeg synes, folk skal komme ud over deres religion og tænke som medmennesker. At folk kan gemme sig bag en religion er virkelig noget skidt for menneskeheden. Nogle folk bliver meget dovne af at dyrke deres religion ved ikke at gå hen og kigge sig selv i spejlet. Folk skal bruge deres religion, som de nu har lyst til, men de må ikke pådutte andre noget, hvis de ikke er religiøse. De skal ikke kigge på Guds ord, hvordan Bibelen er skrevet og agere ud fra det. De skal agere ud fra, hvordan situationen er og de udfordringer, de står over for. Det er mig en stor gåde, hvordan nogle religiøse mennesker blindt kan stole på ord, som er skrevet ned i meget gamle bøger. Det er pænt useriøst at lade sig guide af regler, som er opfundet i en helt anden tidsalder.”

ER DU ET GODT MENNESKE?

“Jeg vil selvfølgelig altid forsøge at forbedre mig som med-menneske. Jeg prøver at organisere min tid bedre, sådan at jeg får mere overskud til ikke at skulle halse efter at få kvalitet-

stid med mine børn. Det kræver tid og fokus at være en god forælder. Vi er alle klistret til vores smartphones og jonglerer vores “ungdomsliv” eller forretning, mens vi halvhjertet skubber vores børn på gyngen. Vi lytter med et halvt øre, fordi Instagram skal tjekkes. Disse ting vil jeg kæmpe for at lægge fra mig. Jeg vil prøve at være mere effektiv i mit arbejdsliv, så jeg kan tage tidligere fri og have mere mentalt overskud til min kone og børn. Det er lettere sagt end gjort, I know!”

“Men hey, hvis Gud er så retfærdig som erklæret, så ville han tildele alle os forældre et par ekstra timer om dagen. Ha Ha.”

“Mine gerninger og måde at leve på bliver afspejlet i mine børn. Jeg har et dagligt pejlepunkt på, om jeg selv er et godt menneske ved at observere mine børns adfærd. Hvis de opfører sig uretmæssigt og som nogle narrovere, kan jeg kun kigge mod mig selv som forælder og som forbillede. Jeg vil aldrig skyde skylden på en pædagog eller lærer for mine børns adfærd. De er mig og min kones ansvar 100 pct.”

“Men det virker faktisk, som om at mine børn er omsorgsfulde og har en lyst til at hjælpe andre mennesker. Faktisk er min datter med til at gøre mig opmærksom på, når nogen har brug for hjælp. I gadebilledet eller i sammenhænge hvor et menneske trænger til opmærksomhed. Jeg kan ikke tage kredit som sådan, men jeg kan være stolt over, at jeg har gjort et eller andet rigtigt.” ■

“LIGE NÅR DET KOMMER TIL DØDEN,
ER JEG NOK MERE TROENDE END MIN MOR.”

**Skal De bygge om,
bygge til eller
blot fikse lidt op?**

BYGGERIETS VVS-FORRETNING

Skt. Paulsgade 25 C

Tlf.: 86 12 31 26

Fax 86 12 04 98

Mail: bygvvs@mail.dk

“DER VAR INGEN GRUND TIL AT MELDE SIG UD AF KLUB GUD”

DA RIKKE GOTTFREDSEN FORTALTE SINE DØTRE, AT HUN VILLE MELDE SIG UD AF FOLKEKIRKEN, KOM DER EN UVENTET REAKTION, DER HAR FÅET HENDE TIL AT SÆTTE SIN UDMELDELSE PÅ STAND BY.

TVIVL Af Jørgen Høg

Ud af Aarhus Domsogns 11.159 indbyggere er de 8.406 medlemmer af folkekirken, og denne sommer var der nær blevet én færre. For 50-årige Rikke Gottfredsen, cand. mag i religionsvidenskab og retorik, havde slet ikke diskuteret konsekvenserne

af en udmeldelse med sin familie, døtrene Frida på 16 og Silje på 14. Da Frida hørte om morens hensigt, havde hun, tårevædet og dybt alvorligt, udbrudt:

“Der var ingen grund til at melde sig ud af Klub Gud. Det er den eneste sikkerhed vi har for at mødes igen, også med mormor.”

Rikke Gottfredsen besluttede sig i foråret 2014 for at melde sig ud af folkekirken og sendte en mail til kirkekontoret i Aarhus Domsogn. Nogle få uger senere modtog hun et brev fra domprovst Poul Henning Bartholin med oplysninger om brug af domkirken i forbindelse med udmeldelsen. “Jeg havde ►

◀ ikke forventet at blive udfordret fra kirken og havde ikke gjort mig nogen overvejelser udover, at jeg synes, at C. F. Møllers Kapel på Vestre Kirkegaard var et glimrende sted at blive begravet fra.” Overvejelserne om udmelding har altså afstedkommet en række tanker fra børnene – tanker, som Rikke Gottfredsen slet ikke vidste eksisterede. Moren var rystet, og de blev begge forundrede over datterens reaktion, så de begyndte at grine samtidig med, at de græd.

“Jeg måtte trøste hende og blev enormt berørt over, at det betød så meget for Frida. Om aftenen fik vi en god snak, og jeg blev også tvunget af hendes reaktion til at overveje, hvad det egentlig var ved min tro, der skulle få mig til at melde mig ud. Var det for pengenes skyld? Det var det ikke, det var et trosspørgsmål. Min datters reaktion har ikke fået mig til at ændre syn på min tro, men jeg blev tvunget til, i forhold til begravelsen, at blive tydelig i at vise, hvad tro betyder for mig. Jeg blev nødt at forklare og fortælle om, at jeg tror, at vi på en eller anden måde vil mødes i vores efterliv. Selvom jeg egentlig synes, at noget af det fineste ved tro er, at den ikke behøver at blive defineret.” Frida fik det at vide, mens hun stod i køkkenet sammen med sin lillesøster. “Jeg blev af en eller anden grund ret berørt ved tanken om, at mors lig ikke skulle

befinde sig i en kirke, når hun blev begravet. Jeg fandt ud af, at jeg troede på noget. Jeg vidste ikke, at jeg havde det sådan, og jeg er måske slet ikke enig med mig selv om, hvordan jeg har det med det. Altså, man kommer ind i en eller anden VIP-klub, når man bliver begravet fra kirken. For mig er det en ekstra sikkerhed for at have et godt efterdøds liv. Det synes jeg af en eller anden grund bliver bedre, når man har været i Guds hus og så bliver kørt af sted til kapellet eller til der, hvor man skal brændes, end hvis man bliver begravet fra et kapel,” fortæller Frida.

“Lige når det kommer til døden, er jeg nok mere troende end min mor. For mig handler det bare om, at den der store intethed, som folk betegner som Gud, at den på en eller anden måde bliver nævnt for den person, der er død,” siger Frida.

Frida erkender, at hun er delt, for hun er sikker på, at alle mennesker har et godt efterdøds liv.

“Så pludselig sidder jeg her og synes, at min mor skal begraves i en kirke, fordi så er hun tættere på Gud i døden. Jeg synes overhovedet ikke, man behøver at praktisere sin religion eller noget, jeg har nærmest ikke været i kirke siden min konfirmation,” siger hun.

ALLIGEVEL BERØRER MORENS OVERVEJELSER OM UDMELDELSE AF FOLKEKIRKEN HENDE.

“Jeg troede ikke, at jeg troede på noget i forhold til døden især. Men jeg tror på, at man møder afdøde mennesker igen, efter at man er død. Jeg kunne forestille mig, at der var en eller anden hotline, man lige kunne ringe til og sige: Hey. Jeg vil gerne lige finde min mormor. Så fordi man er blevet begravet fra Guds hus, så har ens sjæl fået lov til at flyve op i himlen sammen med ham, så han lige holder en i hånden og viser en hen til de mennesker, man skal være sammen med,” forklarer Frida.

“Jeg har tit snakket om døden, også da jeg var lille, og jeg har set en tegnefilm med en lille dreng, der tog en elevator op til himlen. Der er nogen, der tror, at når man dør, så er der ingenting. Sådan har jeg det ikke. På en eller anden måde tror jeg, at der er et stort, lykkeligt efterliv, og ens liv er bare en passage hen mod det. Selvfølgelig skal man have det vildt fedt i sit liv, men fordi der er en uendelighed, hvor vi ikke har været til, og der kommer til at være endnu en uendelighed, hvor vi ikke er til, altså når vi er døde, så kunne jeg bare ikke forestille mig, at det skulle være ingenting,” siger Frida, der med disse overvejelser fik sin mor til at ændre mening eller i hvert fald fik hende til at udsætte udmeldelsen.

“Jeg sagde det sådan, at det, synes jeg ikke, du skal. Jeg ville godt kunne finde mig til rette med, at min mor blev begravet fra et kapel, eller at min far blev begravet uden overhovedet at have være været i berøring med kristendommen. Der er mange, der bliver begravet med mange forskellige religioner, men det virker mest rigtigt at blive begravet i kirken,” siger Frida. Der er ikke så meget andet end disse overvejelser, der forbinder hende til kirken, men hun tror også helt klart, at når hun får børn engang, så skal de døbes.

MORENS OVERVEJELSER HAVDE STÅET PÅ I FLERE ÅR, OG HUN FANDT UD AF, AT FOR HENDE ER FOLKEKIRKEN EN KLUB, DER KOSTER 2.800 KR. OM ÅRET.

“Jeg er ikke medlem andre klubber, der koster mig så mange penge, og som jeg heller ikke benytter. På den anden side er jeg faktisk meget interesseret i religion. Den største udfordring var, om jeg kunne undvære, eller om jeg ikke kunne undvære. Jeg synes simpelthen ikke, at folkekirken er nødvendig for mig,” siger Rikke Gottfredsen.

“Så lige nu er jeg stadig medlem. Jeg har ikke brugt tid nok sammen med mine døtre til at finde og forklare og fortælle om, at sådan her vil jeg gerne have det i stedet for, på en måde, som de føler sig tilpas med. Jeg ville sætte mine børn i forlegenhed, hvis jeg meldte mig ud af folkekirken. Så ville de ikke vide, hvad de skulle gøre af mig.”

Rikke Gottfredsen betegner sig selv som kulturkristen, begge døtrene er døbt og konfirmeret helt efter den kristne tradition, og hun ville gerne have været gift fra en kirke, men det ville eksmanden ikke. Hun går til gudstjeneste engang imellem, og den ældste blev konfirmeret i Aarhus Domkirke i 2012, og den yngste blev konfirmeret i Skt. Markus Kirke sidste år.

HUN TILLADER SIG AT HAVE FORVENTNINGER TIL KIRKEN.

“Den burde være meget mere modig. Hvis jeg skulle opfordre præsterne i Aarhus Domkirke til noget, så skulle det være at udvise mere tydelighed og mod. Mod til at være sig selv. Jeg oplevede Fridas konfirmationspræst til en introduktion til alle forældrene, og da var hun den bedste, skønneste, fedeste præst, jeg nogensinde har oplevet i folkekirken. Desværre har jeg efterfølgende set hende til gudstjenester, hvor hun har været rovsnorkhamrende kedelig, og jeg tænkte, at det simpelthen er to forskellige personer. Præsternes prædikener er skruet ind i en form, som ikke virker i dag. Den begejstrer ikke, den er ikke tydelig i sit sprog, den får ikke lov til at lave sjov eller til at være underholdende. Jeg siger ikke, at kirken skal være underholdende, men den skal virke på mig,” siger Rikke Gottfredsen.

FRIDA ER PÅ LINJE MED MORENS OPFATTELSE AF KIRKEN, OG DEN KOM ISÆR TÆT PÅ I FORBINDELSE MED KONFIRMATIONSFORBEREDELSENE.

“Jeg var ved at falde i søvn, de der 10 gange, man skulle til konfirmationsforberedelse. Det føltes som at træde jeg ved ikke hvor mange år tilbage i tiden. Man træder ind i kirken og synger de her salmer, og det var ligesom højdepunktet for mig. Jeg kender højest fem-seks salmer, og jeg synes godt, at man kunne gøre noget for at gøre det mere levende. Jeg føler næsten, at man går ind i kirken og falder i søvn og føler ikke rigtigt, at man har ‘været i kontakt med Gud’, siger Frida. ■

RESTAURERING - INVENTAR NYBYGNING - TILBYGNING

PER KRISTENSENS TEGNESTUE GRØNNEGÅDE 77 B 8000 AARHUS C

TELEFON 86 13 23 00 - www.pktegnestue.dk - ark@pktegnestue.dk

Bæredygtige andelsboliglån

Lån til andelsboligen i Oikos, og giv os mulighed for også at låne penge til verdens fattige.

Se mere på www.oikos.dk

Andelskassen Oikos
Vestergade 48 F, 1. sal
8000 Århus C
Telefon 86 68 23 33

**Vi drømmer om en mere retfærdig verden
– og vi lader det ikke blive ved drømmen...**

FRIVILLIGCENTER AARHUS, GRØNNEGADE 80
WWW.FRIVILLIGCENTERAARHUS.DK

Frivilligcenter Aarhus er en non-profit interesse- og netværksorganisation, der har til formål at støtte, udvikle og fremme den frivillige sociale indsats for sårbare og socialt udsatte mennesker. Centret rådgiver frivillige organisationer i forhold til rekruttering af frivillige, idé- og projektudvikling, kommunikation, fundraising og meget mere. Centret har lanceret sit eget CSR-initiativ, der skal få virksomhedernes øjne op for værdien i at lave frivilligt arbejde i medlemsforeningerne.

Frivilligcenteret blev grundlagt i 1992, da Socialministeriet afsatte penge til frivillighedsformidlinger rundt omkring i Danmark. Landsorganisationen er FriSe (Frivilligcentre og Selvhjælp Danmark). Læs mere på www.frise.dk.

FLERE VIL VÆRE FRIVILLIGE

FRIVILLIGCENTER AARHUS HAR DE SENESTE MÅNEDER OPLEVET EN STIGENDE INTERESSE FOR FRIVILLIGT, SOCIALT ARBEJDE.

ENGAGEMENT Af Jørgen Høg

“Der er en tendens i tiden til, at man gerne vil hjælpe dem, der ikke har det så godt,” siger lederen af Frivilligcenter Aarhus, Louise Morell Holm, som den seneste tid har oplevet en øget interesse inden for det sociale område. I 2013 havde centret ca. 250 henvendelser, og sidste år fik Frivilligcenter Aarhus ca. 325 henvendelser.

“Vi oplever en stigende interesse fra alle sider, vores udfordring lige nu er, at vi har for travlt, og det er på mange måder rigtig positivt,” siger Louise Morell Holm.

“Jeg tror, at det grundlæggende skyldes, at mange søger en mening med tilværelsen, og det kan faktisk meget godt hænge sammen med det kirkelige budskab. Jeg tror, der en efterreaktion på et meget højt forbrug i mange år. Så kommer der en krise, og så skal vi måske finde mening på en anden måde. Vi skal finde en anden form for kapital,” siger hun.

Ifølge rapporten ‘Den Frivillige Sociale Indsats’ udarbejdet af Center for frivilligt socialt arbejde under Social- og Integrationsministeriet i 2012 har godt 1,8 millioner danskere (ca. 40 pct.) det foregående år været engageret i frivilligt arbejde. Flertallet er frivillige inden for idræt, kultur og fritid, men mange er også engageret i det frivillige sociale arbejde. Tilsammen har frivillige givet omkring 350 millioner timer i 2012. Størstedelen af de danskere, der ikke er frivillige, ville sandsynligvis engagere sig, hvis de blev bedt om det, anfører man i rapporten.

FLERTALLET ER KVINDER

Den skriver også, at ca. 600.000 danskere (15 pct.) er engageret i det frivillige, sociale arbejde. Flertallet er kvinder, og en større andel af de frivillige er unge og ældre. Uddannelsesmæssigt ligner de andre frivillige, men i det frivillige sociale arbejde finder man beskæftigelsesgrupper, der ikke er så højt repræsenteret på andre frivillige områder. De frivillige bruger flere timer end gennemsnittet, og det har meget stor betydning for dem at være med til at hjælpe andre og gøre en forskel.

I Frivilligcenter Aarhus er visionen, at Aarhus skal blive en social bæredygtig by.

“Det skal være meningsfuldt for alle at tage et frivilligt, medmenneskeligt ansvar,” siger Louise Morell Holm, der oplever, at centret har to hovedopgaver: Den ene er at promovere og gøre det synligt, at man faktisk kan involvere sig som frivillig, uanset om man er virksomhed, eller man er privat. Den anden opgave er at understøtte det arbejde, som de frivillige foreninger laver.

Man udbreder kendskabet bl.a. gennem en event hvert år, der hedder Frivillig Fredag. Den ligger på den sidste fredag i september og foregår på torvet foran Domkirken, hvor man inviterer foreninger til at komme og gøre sig synlige i bybilledet og på den måde f.eks. skabe medieomtale.

STORT BEHOV

“Og ja, Aarhus og Danmarks storbyer er særlige på den måde, at behovet for frivillige, sociale indsatser er større end andre. Der er mere fattigdom og en højere koncentration af udsatte. Lige om lidt skal Aarhus modtage 516 nye flygtninge. Så der er masser af udfordringer for byen – som både kommunen og de frivillige kan løse. Hvis vi skal være en socialt bæredygtig by, skal vi kigge på, hvordan vi kan blive bedre til at løfte disse sociale udfordringer, f.eks. med meget mere intensivt samarbejde mellem kommune og frivillige. Eller ved at flere melder sig som frivillige. Eller ved at de, som normalt modtager hjælp, i højere grad ses som mennesker med ressourcer, der kan bidrage. F.eks. vil mange flygtninge gerne hjælpe andre flygtninge på plads i det danske samfund, når de selv er faldet til. Det kan også være hjælp-til-selvhjælp i selvhjælpsgrupper som AA, Selvhjælp Aarhus eller Depressionsforeningens selvhjælpsgrupper. Alle har erfaringer og ressourcer, som andre kan

“DET SKAL VÆRE MENINGSFULDT FOR ALLE AT TAGET ET FRIVILLIGT, MEDMENNESKELIGT ANSVAR.”

bruge og på den måde kan vi være mere for hinanden. Det er ikke kun for de ressourcestærke at være frivillig.”

IKKE KUN ELITÆRT

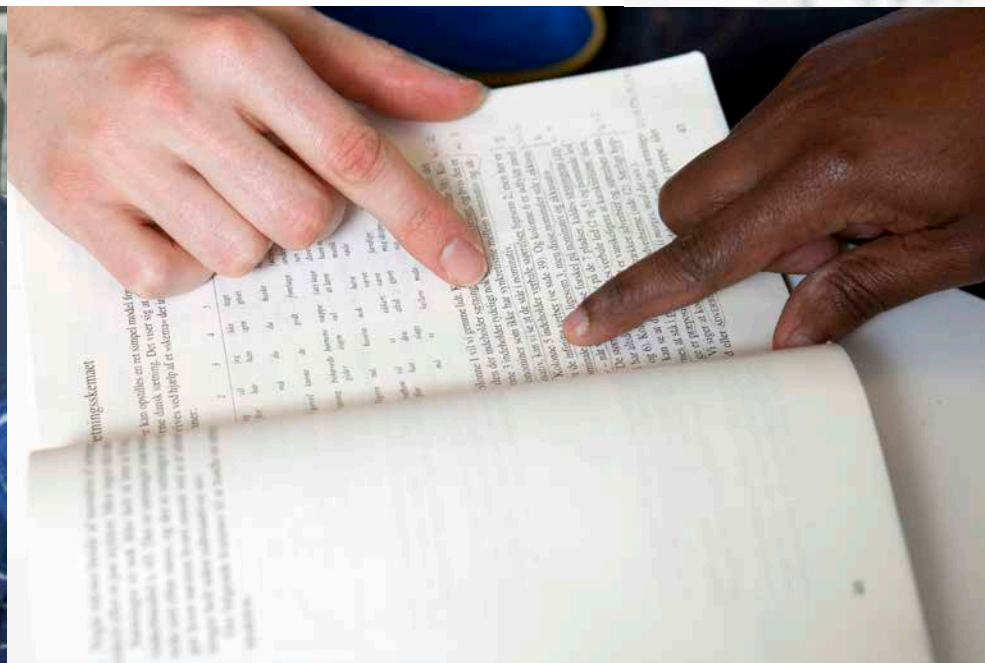
Louise Morell Holm vil gerne arbejde for, at socialt arbejde ikke skal være elitært. Historisk har det været de meget ressourcestærke borgere, der har taget et ansvar og som skulle hjælpe andre. Det har man kaldt for hattedamefrivillighed.

Nu er det lidt noget andet. Den typiske danske hjælper, fordi man finder en sag, man brænder for, fordi man også kan se, at man selv får noget ud af det undervejs.

“Hvis frivilligt arbejde skal være meningsfuldt og attraktivt for alle, så skal vi også kunne rumme den borgertype, som måske ikke lige nu, men måske om tre måneder har noget at byde på. Hvis vi skal lave noget, der er bæredygtigt, så skal det være bedre, end det er i dag.”

Der er mange højtuddannede i Aarhus, og der er mange studerende, som er ressourcestærke, og det kendetegner den typiske frivillige. “Folk i Aarhus skal ikke tøve med at melde sig som frivillig, for de skal have mulighed for at opleve den glæde det er at være frivillig. Samtlige, der kommer herind, har et grundlæggende ønske om at hjælpe andre mennesker og være der for nogen, der ikke har så meget, som de selv har. Samtidig gør mange det også for deres egen skyld. Vi tilbyder en samtale hos en af vores konsulenter på ca. en halv time. Her får man afklaret, hvad der egentlig interesserer den enkelte, men man får også styr på, hvordan det giver mening i forhold til de mål, man selv har. Der er mange, der bruger det på deres eget cv. De bruger det frivillige arbejde til at tilegne sig nogle kompetencer. Det er både egennyttigt og uegennyttigt,” siger Louise Morell Holm. ■

“ DE BLIVER JO IKKE BEDRE INTEGRERET VED, AT MAN BARE GÅR OG BROKKER SIG ”

Thomas Klintø Laursen, 26 år, der studerer idræt på Aarhus Universitet, hjælper Mahad Hersi fra Somalia.

FRIVILLIG Af Jørgen Høg

THOMAS KLINTØ LAURSEN ER LEKTIEHJÆLPER PÅ FJERDE ÅR PÅ CAFÉ KLODEN I GRØNNEGADE. HAN GØR DET FRIVILLIGT, FOR DET BETYDER FAKTISK NOGET AT KUNNE GØRE EN FORSKEL.

HVORFOR ER DU FRIVILLIG?

Jeg er frivillig, fordi jeg gerne vil hjælpe flygtninge, der kommer til Danmark. De kan have det svært på mange måder, og det kan de også have i skolen. Der er mange faglige forhindringer, fordi de har så svært ved det danske sprog.

HVORFOR VALGTE DU AT BLIVE FRIVILLIG?

Efter gymnasiet arbejdede jeg på en folkeskole i halvandet år, hvor jeg blev tilknyttet en modtageklasse for flygtninge. Det var udlændinge, der lige var kommet til Danmark, og de skulle

lære dansk. Det synes jeg var meget sjovt, for man kunne også mærke, at de gjorde fremskridt. Da jeg flyttede til Aarhus, ville jeg gerne fortsætte med at lave noget lignende. Så i stedet for at for at få et studiejob har jeg valgt at være frivillig.

HVORFOR FORETRÆKKER DU ET FRIVILLIG JOB FREM FOR ET STUDIEJOB?

Jeg tjente en del penge, da jeg arbejdede på folkeskolen, så jeg har en god opsparing, og det er ikke nødvendigt for mig at have et job, hvor jeg skal tjene penge ved siden af.

HVAD BETYDER DET FOR DIG AT ARBEJDE SOM FRIVILLIG?

Det ved ikke ... det har jeg faktisk lidt svært ved at svare på, men jeg kan mærke på mig selv, at jeg bliver i godt humør, når jeg er derhenne og kan mærke, at jeg hjælper andre. Hvis jeg kan mærke, at de forstår noget, og når jeg kan mærke, at

jeg rykker ved et eller andet ved dem, så synes jeg, det er rart. Samfundet har generelt brug for, at man hjælper hinanden fremfor at brokke sig over, at der er så mange problemer med indvandrere. I stedet kan man tage sagen i egen hånd og hjælpe dem med at blive bedre integreret, for de bliver jo ikke bedre integreret ved, at man bare går og brokker sig.

HVORFOR HAR DU VÆRET FRIVILLIG OVER FIRE ÅR?

Jeg synes, det er vigtigt, at vi gør noget for at hjælpe hinanden, og hvis det var mig selv, der var flygtet fra et andet land, så ville jeg håbe, at der var andre, der også ville hjælpe mig på samme måde, som vi hjælper dem i lektiehjælpen.

HVAD ER DET BEDSTE VED AT VÆRE FRIVILLIG?

Det føles rart, når nogen, man har hjulpet med en opgave, vender tilbage senere og siger, at de faktisk fik rigtig meget ud af den hjælp. Hvis de fik en god karakter, og det betyder meget for dem.

CAFÉ KLODEN: Tilbud om lektiehjælp til unge og voksne med anden etnisk oprindelse end dansk.

Frivilligcenter Århus, Grønnegade 80, 3. sal, lokale 6 og 7.

Der er i gennemsnit otte-ni brugere pr. gang og fem-seks frivillige.

De frivillige i Café Kloden er primært studerende på videregående uddannelser, men også pensionerede undervisere, en it-konsulent, en ingeniør og en laborant.

“JEG ER SKEPTISK OVER FOR DE HER NATIONALE GUDSTJENESTER FOR NÆSTEKÆRLIGHED, SOM EN INDSAMLING ER”

GODHED ELLER SELVGODHED

DET ER IKKE NOK AT SIDDE HJEMME I SOFAEN OG SENDE NÆSTEKÆRLIGHED VIA SMS, NÅR DER F.EKS. ER TV-TRANSMITTERET LANDSINDSAMLING TIL FORDEL FOR FATTIGE I VERDEN, MENER LEKTOR I TEOLOGI TROELS NØRAGER. HAN TROR MERE PÅ PRAKTISK NÆSTEKÆRLIGHED.

NÆSTEKÆRLIGHED Af Jørgen Høg

Hjælper vi nogen, når vi hvert år sender 150 kr. via sms under tv-transmitterede landsindsamlinger, ud over at hælde olie og vin på vores egen samvittigheds sår? Det er i hvert fald ikke nok, at man udøver næstekærlighed hjemme fra sofaen, mener lektor i teologi på Institut for Kultur og Samfund på Aarhus Universitet, Troels Nørager. Han kan godt frygte, at den slags stort anlagte tvshows ender i selvgodhed, hvor vi sidder og fejrer, hvor gode vi er, selvom man naturligvis også skal se på motivet – det gode er jo, at pengene kommer ind, understreger han.

“Det er fint at samle penge ind, men det er bedre, hvis man giver noget regelmæssigt. Uden at der skal et tvshow til. Det er en måde, som vi i Danmark fejrer næstekærligheden på, men det er jeg også en lille smule skeptisk overfor. Det er blevet sådan i danskernes bevidsthed, at kristendom er næstekærlighed. Næstekærlighed er også sådan et hurraord; det er der jo ikke nogen, der kan være imod,” siger han.

“Jeg er skeptisk over for de her nationale gudstjenester for næstekærlighed, som en indsamling er. Det er på en måde lidt for nemt at sidde hjemme i sofaen. Jeg tror mere på praktisk næstekærlighed. Man glemmer lidt, at hvis man skal yde næstekærlighed, så skal man gøre noget. Der ligger en opgave,” siger han.

Vejen mod at blive et ordentligt menneske er dermed brolagt med krav om, at for at kunne øve næstekærlighed over for andre, er man også nødt til at have et rimeligt forhold til sig selv. “Jeg tænker på en tekst fra Det Nye Testamente med den rige unge mand, der går hen til Jesus og siger, at nu har jeg gjort alt det, som Moseloven siger jeg skal. Hvad mangler jeg så for at få evigt liv? Så siger Jesus: “Gå hen og sælg alt, hvad du ejer, og kom så og følg mig.” Det er barske tekster om, at det er vanskeligere for en rig mand at komme i Himmerige end det er for en kamel at komme gennem et nåleøje,” siger Troels Nørager.

Kunne man forestille sig, at en aarhusiansk præst ville passere en forslået mand i Skolegade, uden at gribe ind? Eller at en skolelærer ville gøre det samme, og det var først, da en omsorgsfuld sygeplejerske kom forbi, at hjælpen tilkom den nødlidende, der åbenlyst havde brug for hjælp?

Det kunne man sikkert ikke, men Troels Nørager henviser gerne til Lukasevangeliet kap. 10, 25-37 i Det Nye Testamente. Her kan man nemlig læse den særdeles velkendte lignelse om den barmhjertige samaritaner:

Da rejste en lovkyndig sig og ville sætte Jesus på prøve og spurgte ham: »Mester, hvad skal jeg gøre for at arve evigt liv?« Han sagde til ham: »Hvad står der i loven? Hvad læser du dér?« Manden svarede: »Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele din styrke og af hele dit sind, og din næste som dig selv.« Jesus sagde: »Du har svaret rigtigt. Gør det, så skal du leve.« Men han ville retfærdiggøre sig selv og spurgte Jesus: »Hvem er så min næste?« Jesus svarede og sagde: »En mand var på vej fra Jerusalem ned til Jeriko og faldt i hænderne på røvere. De trak tøjet af ham og slog ham, så gik de og lod ham ligge halvdød. Tilfældigvis kom en præst den samme vej; han så manden, men gik forbi. Det samme gjorde en levit, der kom til stedet; også han så ham og gik forbi. Men en samaritaner, som var på rejse, kom hen til ham, og han fik medynk med ham, da han så ham. Han gik hen og hældte olie og vin i hans sår og forbandt dem, løftede ham op på sit ridedyr og bragte ham til et herberg og sørgede for ham. Næste dag tog han to denarer frem, gav værten dem og sagde: Sørg for ham, og hvad mere du lægger ud, vil jeg betale dig, når jeg kommer tilbage. Hvem af disse tre synes du var en næste for ham, der faldt i røvernes hænder?« Den lovkyndige svarede: »Han, som viste ham barmhjertighed.« Og Jesus sagde: »Gå du hen og gør ligeså!«

Troels Nørager mener godt, at man kan anvende lignelsen i dag. “Læren er, at man har en forpligtelse til at hjælpe dem, som er i nød,” siger han og hæfter sig ved, at kynismen har gjort det sværere for os at udøve næstekærlighed. ►

◀ “Det er blevet et problem i dag, for vi bliver jo fyldt med, at de, der sidder og tigger på Strøget, er professionelle tiggere, der er udsendte af f.eks. kriminelle bander fra Rumænien. Så er det faktisk forkert at hjælpe dem ved at give dem penge. Vi bliver hele tiden bombarderet med informationer i den globale verden, så vi er nødt til at udstyre os selv med nogle mentale filtre for at kunne rumme det,” siger lektoren og kan godt forstå, at for det moderne menneske kan det være svært at skelne mellem, hvornår man skal hjælpe, og hvornår man ikke skal.

Man kan til gengæld godt øve sig lidt i at være næstekærlig, forstået på den måde, at man bl.a. kan sætte sig ud over kynismen ved f.eks. ikke at begrænse forpligtelsen til dem, der er én allernærmest. Troels Nørager lægger ikke skjul på, at han er en stor beundrer af filosofen og teologen K.E. Løgstrup, der bl.a. gennem bogen ‘Den etiske fordring’ fra 1956 udfolder tanken om netop den etiske fordring, der konstant stilles det enkelte menneske:

Vi må til enhver tid se os selv sat i forhold til andre mennesker, og enhver form for kommunikation rummer en selvudlevering, der giver modparten magt. Mødet mellem mennesker ses altså som et vekslende forhold af selvudlevering og magt.

Som oftest vil et møde være præget af en grundlæggende tillid til, at man ikke vil hinanden noget ondt, men da det er muligt at misbruge denne tillid, er den etiske fordring om uselvisk at tage vare på det andet menneskes liv nødvendig. Løgstrup giver et eksempel på en formulering af fordringen i ‘Norm og Spontanitet’ fra 1972:

Fordringen er blandt andet formuleret i den gyldne regel: *Alt hvad du vil, at de andre skal gøre imod dig, det skal du gøre imod dem. Den er alt andet end en lunken regel om at gøre gengæld. Den forlanger, at vi skal fantasere os til, hvordan vi ville ønske der blev handlet imod os, hvis vi var i den andens sted for så aktuelt at handle imod den anden på den måde ...*

Et andet etisk grundfænomen hos Løgstrup er de såkaldte spontane livsytringer, som f.eks. barmhjertighed og talens åbenhed, der er fremstillet i værket ‘Opgør med Kierkegaard’.

Livsytringerne er spontane i den forstand, at de ikke kræver overvejelse eller beslutning fra det enkelte menneske. De melder sig ganske af sig selv som en slags muligheder for handling. Når vi således står i en situation, hvor et menneske har brug for hjælp, vil der melde sig en mulighed for at komme dette menneske i møde.

Livsytringerne gør det altså i teorien muligt rent faktisk at varetage fordringen, som vi konstant stilles overfor. Vi vil dog ikke til enhver tid være tilbøjelige til at handle barmhjertigt, blot fordi det er en mulighed, tværtimod er det modsatte ofte tilfældet, og det er netop her fordringen sætter ind, og forlanger, at vi skal sætte os i den andens sted.

Man kan ikke ifølge Løgstrup som sådan beslutte sig for at være et barmhjertigt menneske for eksempel og have barmhjertighed som et konstant karaktertræk, men man kan

være barmhjertig ved at sige ja til barmhjertigheden, når den melder sig som spontan livsytring, som mulighed, i en given situation. Troels Nørager henviser med glæde til det vel nok allermest kendte Løgstrup-citat fra ‘Den etiske Fordring’:

“Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden at han holder noget af dets liv i sin hånd. Det kan være meget lidt, en forbigående stemning, en oplagthed, man får til at visne, eller som man vækker, en lede man uddyber eller hæver. Men det kan også være forfærdende meget, så det simpelthen står til den enkelte, om den andens liv lykkes eller ej.”

Så for at blive lige så god og næstekærlig som den barmhjertige samaritaner skal man, siger Nørager, så vidt det står til én, bidrage til, at den andens liv lykkes. “Man skal bruge sin fantasi. Det er vidt forskelligt, alt afhængig af, hvilket menneske, man står overfor,” siger han. Lektoren forklarer, at budet om næstekærlighed også findes i Det Gamle Testamente – det er ikke nogen kristen opfindelse. Til gengæld rummer kristendommen specifikt budet om fjendekærlighed, som ingen andre religioner rummer overhovedet.

Om begrebet fjendekærlighed siger Troels Nørager: “Den mening, som jeg kunne lægge i det, er, at selv i ens fjende skal man forsøge at se et menneske, der er skabt i Guds billede. Ligesom én selv,” siger han og henviser f.eks. til tiggerne på Strøget eller til de mange ukendte faktorer i den aktuelle flygtningedebat.

“Fjendskab er på en måde en automatreaktion. Det kan være meget sundt, at man ser et lag dybere. Det kan man koble sammen med sætningen om, at vi er gode til at se splinten i de andres øjne, men vi ser ikke bjælken i vores eget. Det er hele tiden en udfordring, for vi er frygteligt gode til at sige “dem og os”. Det er næste moder til stort set alle konflikter,” siger Troels Nørager, der hellere end gerne vil give kristendommen og budet om næstekærlighed en chance i det moderne samfund.

“Det centrale i kristendommen for mig er, at vi er skabt i Guds billede og derfor også med en særlig værdighed. I forhold til næstekærlighed, vil jeg fremhæve, at Gud er al kærligheds kilde. Kærlighed er i sidste ende ikke noget, vi skylder os selv, men en magt eller en kraft, som vi kan trække på.

Det giver en form for lettelse, at man ikke behøver at være så meget i centrum i ens eget liv, som det ellers er på mode for tiden med individualisering, mindfulness osv.,” siger lektoren og understreger, at han faktisk hører til dem, som ikke synger med på hetzen over for mindfulness osv. “Jeg har ikke noget imod, at de arbejder med den slags ting, forudsat at de kommer ud i fællesskabet igen. Hvis de bare bliver derinde og aldrig bliver færdig med at pille i egen navle, er det ikke godt. Man skal huske, at det i budet hedder, at man skal elske sin næste som sig selv. Det vil sige, man fra sig selv godt ved, at hvad det vil sige at blive elsket og ved, hvad den anden har brug for.” ■

INDE UNDER PRÆSTE-KRAVEN

INTERVIEWS Af Jørgen Høg ►

TINA B. ANDERSEN

47 ÅR, SOGNEPRÆST
ANSAT SIDEN 2009

METTE BIRK

34 år, gadepræst
Ansatt siden 2012

HENRIK GRØNDAL LUND

49 år, sognepræst
Ansatt siden 2012

SABINE S. BECH-HANSEN

60 år, sognepræst
Ansatt siden 2001

POUL HENNING BARTHOLIN

61 år, domprovst
Ansatt siden 2007

MIN STØRSTE UDFORDRING SOM PRÆST ER AT FØLE MIG UTILSTRÆKKELIG

HVORFOR VALGTE DU AT BLIVE PRÆST?

Jeg er en af de præster, der mødte en meget spændende konfirmandpræst, som inspirerede mig til at tænke, at det må være en mulighed for mig. Det, jeg så senere oplevede var, at jeg kunne godt tænke mig at arbejde med mennesker i bred forstand, dvs. ikke kun at tale til børn eller kun til voksne, eller kun at være i dialog med kun en enkelt gruppe. Muligheden som præst er, at man kan tale med mennesker forskellige steder i livet, og man kan tale med mennesker i forskellige livssituationer.

HVAD VIL DU SOM PRÆST GERNE VÆRE KENDT FOR?

Som udgangspunkt synes jeg ikke, at en præst skal være kendt. Jeg synes ikke, det klæder præsterollen, men jeg vil gerne være kendt af nogle mennesker for at have været til stede på et tidspunkt i deres liv, hvor de havde brug for, at jeg stod der og repræsenterede en måde at se den situation, de står i. Det kan både være, når de har svært ved at være sig selv, og det kan også være, når de står med en stor taknemmelighed over at have fået et skønt barn, som skal døbes, eller det kan være midt i sorgen. Der kan man måske være kendt som præst, men det er ikke præsterollen og mennesket, der skal gå sammen der. Det er stadigvæk budskabet, der skal være i centrum, og ikke præsten. Jeg er blot en formidler, og ikke andet.

HVAD SKAL AARHUS DOMKIRKE VÆRE KENDT FOR?

Jeg kunne godt tænke mig, at Aarhus Domkirke er et sted, hvor dørene er åbne. man kan komme ind og se kirken og pludselig stå i en situation, hvor man har lyst til at stille sig nogle spørgsmål. Hvorfor ser kirken ud, som den gør? Hvordan har den oprindeligt set ud? Så kan det være, at man også kommer til at stille sig det spørgsmål: Hvad er det, der foregår? Kunne det betyde noget for mig? Det der med, at folk selv begynder at stille sig nogle spørgsmål og er nysgerrige og undersøgende. det kunne jeg godt tænke mig, at Aarhus Domkirke repræsenterer. Det kan man gøre på forskellige måder – der er de fysiske rum, man kan gå ind i. Så er der gudstjenester og arrangementer, der er koncerter. Der er flere måder, man kan gå ind og være menneske i, i forhold til kirken. Det er vigtigt. Dernæst taler Aarhus Domkirke ud over dens fysiske rammer – det er at blande sig i debatten, det kan være at tale med mennesker i sognerådslokalerne, så det ikke kun er inde i kirkerummene, at domkirken breder sig ud over sin fysiske formåen.

HVAD ER DOMKIRKENS VIGTIGSTE OPGAVE?

Det er at forkynde det kristne budskab og sætte mennesker ind i en ramme. Det er et vigtigt, kristent budskab og et vigtigt budskab at forkynde. Kristendommen kan noget, når vi skal begynde at spejle os i os selv. Når vi begynder at se nogle sider af os selv, når vi står i nogle bestemte livssituationer, så kan kristendommen og troen noget, som intet andet kan.

HVAD ER DET?

Den kan måske finde en dybde i os selv, som både kan være med til at trække os op, når vi synes, at tingene er for mørke. Men den kan også være med til at sætte nogle perspektiver i den taknemmelighed, som vi står med, som er så stor, at vi næsten ikke ved, hvad vi skal gøre af den. Den kan også være med til at sætte os på plads på den gode måde, at vi skal huske, at vi ikke er ene, og vi ikke er centrum i verden, at vi faktisk deler verden med andre mennesker, som føler og mærker og sanser det samme som os selv. De står med de samme tvivlsspørgsmål og den samme angst og den samme glæde.

HVAD VIL DU SOM MENNESKE GERNE VÆRE KENDT FOR?

Det passer meget godt med præsterollen. Jeg har ikke nogen ambition om at være kendt. Jeg vil hellere være kendt af min familie. Min familie kender mig, og det er meget vigtigt for mig. Så er det klart, at der er noget, der smelter ind i præsterollen igen. jeg vil gerne lære de mennesker at kende, som jeg møder. Selvfølgelig vil de lære mig at kende, men det er ikke noget, jeg selv tager initiativ til. Det afhænger af deres spørgsmål.

HVAD ER DIN STØRSTE UDFORDRING SOM PRÆST?

Det er at føle sig utilstrækkelig. Når vi taler med folk, så ved vi jo ikke, om de, når de går ud af døren, har fået løst op for deres sorg, eller om de er blevet glade igen. det er jo sjældent sådan nogle målbare enheder, vi arbejder med. Nogle gange kommer nogen og taler med én gentagne gange, andre gange er det nogle få gange, så vi ved ikke rigtigt, om vi har gjort det godt nok. det kan vi bare håbe på.

HVAD ER KRISTENDOMMENS STØRSTE UDFORDRING?

Det synes jeg er et stort spørgsmål, for jeg kan ikke sige, hvad katolikernes udfordring er, men jeg kan i hvert fald sige for den protestantiske kirke, at det er en stor udfordring at sørge for at få fortalt det her budskab videre. Vi skal hele tiden være oppe på mærkerne i forhold til, hvordan vi får formidlet det budskab i den tid, vi nu arbejder i.

HVORFOR ER DET VIGTIGT?

Det er vigtigt at forstå, at det kristne budskab ikke bare er noget, der foregik for 2.000 år siden. Den kristne historie har en vigtighed i dag, som stadigvæk kan tale ind i vores liv, så alle de bibelske fortællinger sagtens kan formidles i dag og stadigvæk sige noget om, hvad det vil sige at være menneske, hvad det vil sige at have en relation til Gud og til andre mennesker.

HVORDAN SYNES DU, AT KRISTENDOMMEN GØR EN FORSKEL I FORHOLD TIL ANDRE TROSRETNINGER?

Nu er jeg sådan en, der synes, at det er vigtigere med dialog, og jeg har det som udgangspunkt sådan, at når når vi nu har et gudsforhold, så er det også vigtigt at respektere andre mennesker, der har et gudsforhold, også selvom den gud har et andet navn. At være i en relation til noget, der er større end sig selv er noget, der skal fremkalde dialog, det er noget, der skal fremkalde samtale og give en større forståelseshorisont. Det er ikke noget, hvor vi skal sidde og gætte om domme, eller hvor vi sådan skal være forbeholdne over for hinanden. Tværtimod skal vi prøve at nærme os en sameksistens, mere end vi kun skal kigge på forskellene.

KAN DU NÆVNE EN EPISODE, HVOR DU SOM PRÆST KOM TIL AT GØRE EN FORSKEL?

Jeg kan godt nævne noget, men jeg synes, at det ligger under min tavshedspligt. Igen, jeg kan kun håbe på, at jeg gør en forskel i det faste, slagne, daglige arbejde. Andet kan jeg ikke.

HVAD SKAL AARHUSIANERNE BRUGE KRISTENDOMMEN TIL I DAG?

Aarhusianerne skal som så mange andre mennesker forhåbentlig opdage, at det her er en fortællingsramme om deres liv og om, hvad det vil sige at være menneske, og om hvad det vil sige at være menneske i forskellige situationer i sit liv. Det handler om at blive sat på plads en gang i mellem, og til andre tider skal man have skitseret, hvilken livssituation man står i. Hvad er det for en fortælling, der er kommet ind i mit liv, ved at sorgen er kommet ind i mit liv? Hvad er det, jeg skal til at forsone mig med? Alle de spørgsmål, som alle mennesker i løbet af et liv bliver nødt til at forholde sig til. Det håber jeg også, at aarhusianerne har lyst til. ■

Tina Brixtofte Andersen

DEN STØRSTE UDFORDRING ER AT TRÆNGE IGENNEM DE MANGE ORD, DER ER I TIDEN

HVORFOR VALGTE DU AT BLIVE PRÆST?

Det gjorde jeg af ren og skær interesse. Jeg kommer ikke fra noget præstehjem, jeg har ikke nogen baggrund for egentlig at skulle vælge noget med kirken. Jeg kommer fra et fuldstændigt almindeligt dansk, næsten sekulært almindeligt hjem. Vi gik i kirke, som de fleste gør, men det var ikke noget, der brændte. Da jeg så havde religion i gymnasiet, syntes jeg, at det var spændende. Så begyndte jeg at interessere mig for, hvad det gik ud på. Jeg begyndte at læse bl.a. Løgstrup og Sløk, og så blev jeg interesseret i det. Det bedste sted, man kunne læse om eksistens og liv, var på Aarhus Universitet, det var at læse teologi, og det måtte jeg bare læse. På Askov Højskole fik jeg også virkelig lysten til at læse teologi.

Henrik Grøndal Lund

HVAD VIL DU SOM PRÆST GERNE VÆRE KENDT FOR?

Jeg vil rigtig gerne være kendt for at være en præst, der forsøger at sætte kristendommen ind i det liv, vi lever med hinanden lige nu og her. Det moderne liv – hvad kan kristendommen sige her?

HVAD SKAL AARHUS DOMKIRKE VÆRE KENDT FOR?

Aarhus Domkirke skal være kendt for at være et sted med format, kvalitet og dybde i folkelig formidling af nutidig tradition.

HVAD ER DET SÆRLIGE VED AT ARBEJDE SOM PRÆST VED AARHUS DOMKIRKE?

Jeg har været præst to steder før. På Fyn, i en almindelig købstad, som jeg en gang i mellem har det mærkeligt med, at jeg har forladt, men det har jeg. Så har været i en landsbykirke i Gl. Ry ved Himmelbjerget. Den tydeligste forskel er den meget vekslende menighed og musiklivet. Når vi holder gudstjeneste, får jeg ofte gåsehud over, hvor vidunderligt de synger, og hvor fantastiske organisterne er. Det har man ikke i en landsbykirke, selvom folk kan gøre det med utrolig kvalitet, men folk herinde er virkelig dygtige.

HVAD ER DOMKIRKENS VIGTIGSTE OPGAVE?

Det er som en enhver kirkes opgave at fortælle om, hvad kristendom er, sådan at folk kan forstå det. Sådan at det giver betydning og mening for mennesker i dag.

HVAD VIL DU SOM MENNESKE GERNE VÆRE KENDT FOR?

Det er ikke vigtigt at være kendt, men at forsøge at blive et godt menneske – at leve kristendom.

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE ET GODT MENNESKE?

I ord og adfærd at kaste sit liv løs på de kristne idealer om hvordan et menneske skal leve med de andre og sig selv.

HVAD ER DIN STØRSTE UDFORDRING SOM PRÆST?

Den største udfordring er at trænge igennem de mange ord, der er i tiden. Altså man skal virkelig overveje som præst at brage igennem i medierne. Er det så nødvendigt for at tale til folk? Eller skal man tale mere – det er min natur – være mere lavmælt? Altså at møde mennesker med ord, der har dybde og betydning. I sig selv er det ikke noget at stille sig op i kirken og sige noget, hvis ikke det virker.

HVAD ER KRISTENSDOMMENS STØRSTE UDFORDRING?

I dag er mennesker udfordret på en anden måde, end jeg er opdraget til, også som teolog. Da jeg læste, bl.a. Sløk og

Løgstrup, sagde de allesammen: Der bliver mindre og mindre religion. Til sidst bliver mennesker så fornuftige, at der slet ikke er behov for kirken. Tværtimod er udviklingen gået helt modsat. Der bliver mere og mere religion. Så i dag er den store udfordring for folkekirken og for mig som præst at fortælle og vise, hvordan man kan have et konstruktivt og godt forhold til religion og tro, uden at det går i ekstremisme. Den store udfordring for kristendommen i dag er at vise, at religion kan være en positiv ressource.

HVORDAN SYNES DU, AT KRISTENDOMMEN GØR EN FORSKEL I FORHOLD TIL ANDRE TROSRETNINGER?

Det er en helt anden fortælling. Jødedommen er en religion, der forsøger at lukke sig om sig selv og være jøder. Vi er jøder. Vi vil have lov at være i vores eget land. Vi vil have lov at være os selv som jøder. Det er en fantastisk fortælling om kærlighed, om noget usårligt i skrøbeligheden. Islam har en anden fortælling om, at Gud er stor og skal være stærk. Kristendommens fortælling er en fortælling om en gud, der bliver svag, en gud, der bliver et menneske og om en gud, der tør være skrøbelig. En gud, der siger, at det vigtigste er mødet med dig som menneske. For at møde dig så vil jeg godt forandre mig, jeg vil godt gøre mig mindre, jeg vil oven i købet lide og dø. Det er en fantastisk fortælling om kærlighed, om skrøbelighed, om hvad mennesket stiller op med sit liv. Jeg kan bare sig: Kristendommen passer på mit liv.

KAN DU NÆVNE EN EPISODE, HVOR DU SOM PRÆST KOM TIL AT GØRE EN FORSKEL?

For nogle uger siden blev jeg ringet op midt om natten af én, der ville begå selvmord. Jeg talte med ham gennem flere samtaler i løbet af natten. Vedkommende ønskede ikke at fortælle, hvem han var, men jeg talte med ham, og da hjalp jeg én, som virkelig havde det så forfærdeligt. Det er jo det, man kan som præst. Vi laver så meget usynligt arbejde, som ingen ser, og som ikke kan måles og vejes i samtale og møde med mennesker.

HVAD SKAL AARHUSIANERNE BRUGE KRISTENDOMMEN TIL I DAG?

Den skal de bruge til at blive et bedre menneske – til at få et helt andet perspektiv på det liv, man lever. Vi lever i en tid, som har et stort fokus: Det er marked, det er tal, og det er økonomi. Alt kan måles, og alt kan vejes, og kristendommen fortæller en anden historie om at være menneske – en historie, som vi virkelig har brug for. Det der er bagsiden af, at alt er marked, det er, at vi har ikke hele tiden en høj markedsværdi som menneske. Hvordan vi skal leve med hinanden, hvad der betyder noget, det kan kristendommen i høj grad bidrage til. ■

KRISTENDOMMEN ER IKKE EN BRUGSGENSTAND – KRISTENDOMMEN ER EN MÅDE AT LEVE PÅ

HVORFOR VALGTE DU AT BLIVE PRÆST?

I min slægt har der været præster i 500 år.
Så jeg tager en tradition op.

HVAD VIL DU SOM PRÆST GERNE VÆRE KENDT FOR?

Jeg vil helst være kendt for at forkynde evangeliet. Rent og
purt. Uden tingeltangel. I alle livssituationer. Kristendommen
må tages alvorligt som et budskab ind i også det moderne
menneskes liv.

HVAD SKAL AARHUS DOMKIRKE VÆRE KENDT FOR?

Domkirken er en traditionsbevidst kirke, der prioriterer
Ordet og musikken.

HVAD ER DET SÆRLIGE VED AT ARBEJDE SOM PRÆST VED AARHUS DOMKIRKE?

At menigheden er mere diffus end andre steder.

HVAD ER DOMKIRKENS VIGTIGSTE OPGAVE?

Domkirkens vigtigste opgave er at forkynde evangeliet.
Det kan den gøre ved hjælp af ord og ved hjælp af musik.

HVAD VIL DU SOM MENNESKE GERNE VÆRE KENDT FOR?

Jeg interesserer mig ikke for at være kendt.

HVAD ER DIN STØRSTE UDFORDRING SOM PRÆST?

Det er at tale ind i tiden. At sørge for at være forståelig for de
mennesker, jeg har med at gøre.

HVAD MENER DU MED AT TALE IND I TIDEN?

At jeg ikke lader som om, at kristendommen var en
museumsgenstand, som engang har været spændende.

HVAD ER KRISTENSDOMMENS STØRSTE UDFORDRING?

Kristendommen er mere end Noas ark med alle de morsom-
me dyr. Det handler om give plads til og mulighed for, at
mennesker kan inspireres til at gennemtænke og evt. drøfte
deres gudsforhold og deres eksistentielle vilkår.

HVAD SKAL AARHUSIANERNE BRUGE KRISTENDOMMEN TIL I DAG?

Kristendommen er ikke en brugsgenstand.
Kristendommen er en måde at leve på. ■

Sabine Bech-Hansen

Poul Henning Bartholin

DU ER BÅRET, DU SKAL IKKE BÆRE DET SELV

HVORFOR VALGTE DU AT BLIVE PRÆST?

Fordi det giver mening. Det er det korte svar. Jeg har som alle andre mennesker i deres ungdom kæmpet med at finde ud af, hvad der egentlig er meningen med tilværelsen. Gennem studiet af teologi og religion fandt jeg ud af, at for mig gav det mening at have en religiøs tolkning af livet. Det vil jeg gerne give videre.

HVAD VIL DU SOM PRÆST GERNE VÆRE KENDT FOR?

At jeg altid er Poul Henning, uanset om jeg er præst eller almindelig.

HVAD VIL DET SIGE?

Dvs. at det har noget at gøre med ægthed, at man er tillidsvækkende og troværdig, og at man ikke spiller en rolle, men at man er det, som man siger og gør.

HVAD SKAL AARHUS DOMKIRKE VÆRE KENDT FOR?

At dørene går både ind og ud. Eller op og i. Altså man skal kunne komme fra begge sider. Det er det, som det handler om – at man er en del af et samfund, man er også en del af en kirke og den del af en tro. Det er ikke et lukket rum.

HVAD ER DET SÆRLIGE VED AT ARBEJDE SOM PRÆST VED AARHUS DOMKIRKE?

Det er både byen og rummet, altså selve domkirkens rum, som er et fantastisk rum. Det er også en fantastisk by at være præst i. Der foregår så meget i samfundet, som er vigtigt. Det er rigtig vigtigt, at folkekirken er med til at spille i det rum. Det har vi nogle rigtig gode betingelser for.

HVAD ER DET, DER GØR AARHUS TIL EN SÆRLIG BY AT VÆRE PRÆST I?

Det særlige ved byen er altid befolkningen, menneskene, og så er det jo sammensætningen af de mennesker, der bor her. De gør det til noget ganske særligt.

HVAD ER DOMKIRKENS VIGTIGSTE OPGAVE?

Domkirkens vigtigste opgave er nu som altid at forkynde. Dvs. at vi møder mennesker i alle mulige former for livssituationer. Nogle gange om søndagen, vi ved ikke, hvad folk kommer med,

men vi skal bringe dem et budskab, så de kan bære håb og glæde videre.

TROR DU FOLK OPFATTER BEGREBET FORKYNDELSE, SOM DU GERNE VIL HAVE DET?

Det kan godt være, at det lyder som en teknisk term, når jeg siger forkyndelse, men det, som det drejer sig om, det er at få budskabet frem. Nemlig at der er håb for tilværelsen. Der er lys i tilværelsen. Der er tillid at bygge på.

HVAD VIL DU SOM MENNESKE GERNE VÆRE KENDT FOR?

Jeg vil gerne være kendt for at være en ordentlig person, som man kan have tillid til og som forestår troværdig.

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE ET ORDENTLIGT MENNESKE?

Dvs. at man kan stole på én, at jeg står ved det, som jeg står for, at jeg er ægte i både tale og handling.

HVAD ER DIN STØRSTE UDFORDRING SOM PRÆST?

Det er altid at møde mennesker i den situation, som de er i – i øjenhøjde. Det er indføling, og det er at kunne sige noget til dem, som kan bære deres liv videre.

HVAD ER KRISTENDOMMENS STØRSTE UDFORDRING?

Det er den samme, som kristendommen altid har haft. Udfordringen har altid været, at mennesker har en grundindbildning, det har jeg, det har du formodentlig også, nemlig at vi kan mestre livet selv. Det er altid kristendommens udfordring at kunne sige: Du er båret, du skal ikke bære det selv.

HVORDAN SYNES DU, AT KRISTENDOMMEN GØR EN FORSKEL I FORHOLD TIL ANDRE TROSRETNINGER?

Hvis man skal sige, at kristendommen er forskellig fra andre trosretninger – jeg ved ikke, om man kan sige, at den gør en forskel. Den er forskellig i læren, i måden, vi agerer på. Det, som er det helt afgørende i kristendommen, det er forkyndelsen af, at Gud er blevet menneske og kan frelse mennesker fra døden.

KAN DU NÆVNE EN EPISODE, HVOR DU SOM PRÆST KOM TIL AT GØRE EN FORSKEL?

Jeg tror, det er rigtig vigtigt, når man kigger på, om man kan gøre en forskel som præst, at det kan siges til én, at man har gjort en forskel for andre. Man lægger ikke så meget mærke til det selv.

HVAD SKAL AARHUSIANERNE BRUGE KRISTENDOMMEN TIL I DAG?

Finde mening i deres liv. Det er det, som kristendommen altid skal bruges til. Det er at finde en mening i vores tilværelse. ■

KIRKEN ER MEGET MERE END SØNDAG KL.10

Mette Birk

HVAD VIL DET SIGE AT VÆRE GADEPRÆST?

Som gadepræst arbejder jeg primært med udsatte i Aarhus. Så har jeg et lille almindeligt sognepræstarbejde ved siden af. Ellers arbejder jeg med mennesker i krise af den ene eller den anden karakter.

HVORFOR VALGTE DU AT BLIVE PRÆST?

Jeg ved ikke, hvorfor jeg valgte at blive præst, men jeg startede på teologi, fordi jeg syntes, det var spændende med alle de der sprog. Jeg kan rigtig godt lide gamle sprog. Så blev jeg bare hængende. Jeg er glad for det i dag.

HVAD VIL DU SOM PRÆST GERNE VÆRE KENDT FOR?

Jeg ved ikke, om jeg gerne vil være kendt for noget som præst. Jeg vil bare gerne vide, at de mennesker, der har brug for at kende mig, de kender mig og ved, at de kan komme og se mig, hvis de har brug for det. Jeg har ikke brug for at være kendt.

HVAD SKAL AARHUS DOMKIRKE VÆRE KENDT FOR?

Den skal være kendt for mangfoldighed, at der er plads til alle. Det er der nemlig i Aarhus Domkirke, og derfor synes jeg, det er superfedt at arbejde der. Det er meget mangfoldigt, også personalemæssigt. Der er mange mennesker igennem hver eneste dag. Der er plads til alle, og det kan jeg rigtig godt lide.

HVAD ER DET SÆRLIGE VED AT ARBEJDE SOM PRÆST VED AARHUS DOMKIRKE?

Noget af det særlige er, at det er en meget stor kirke. Der sker så mange forskellige aktiviteter hele tiden. Fordi kirken ligger der, hvor den gør, har den en stor plads i folks hjerter. Den betyder noget for de fleste mennesker, der kommer her. Det er rigtig fedt at arbejde i den sammenhæng.

HVAD ER DOMKIRKENS VIGTIGSTE OPGAVE?

Domkirkens vigtigste opgave i dag er at vise folk, at kirken er meget mere end søndag kl. 10. Vi kan som kirke tilbyde mennesker rigtig mange ting, og vi kan ikke forvente, at folk altid skal komme til os, men at vi også kommer til dem. Det er Aarhus Domkirke enormt god til. Det er derfor, at så mange har en god tilknytning til kirken.

HVAD VIL DU SOM MENNESKE GERNE VÆRE KENDT FOR?

Som menneske vil jeg gerne være kendt for, at jeg har gjort en forskel for andre mennesker. For de svagest stillede, tror jeg mest. Det vil jeg allerhelst være kendt for. Også at jeg har været et godt menneske. Sådan var det også, da jeg var barn. Jeg har aldrig vidst, hvad jeg gerne ville være. Jeg har altid vidst, at når jeg blev 50 år, ville jeg gerne se tilbage på et liv, hvor jeg havde gjort en forskel.

HVAD ER DIN STØRSTE UDFORDRING SOM PRÆST?

Min største udfordring som præst er i virkeligheden at blive stillet ansigt til ansigt hver dag med alt det, jeg gør i mit arbejde, hvor jeg har rigtig meget med udsatte og elendighed at gøre. Det er rigtig svært for mig som præst at blive ved med at holde fast i den tro på det gode og kærligheden blandt folk, når man kan se, hvor skidt folk faktisk behandler hinanden.

HVAD ER KRISTENSDOMMENS STØRSTE UDFORDRING?

Kristendommens største udfordring i dag er at være nærværende for folk, altså at være meningsbærende på en eller anden måde. Den udfordring kan man løse ved at gøre, som vi gør her. Altså at forsøge at vise mennesker, at der er plads alle, og alle er velkommen, og det er ikke kun søndag klokken 10. En af de store udfordringer kristendommen i dag er at være bedre til at være der, hvor menneskene er, fremfor at forvente, at menneskene skal komme der, hvor kirken er.

HVORDAN SYNES DU, AT KRISTENDOMMEN GØR EN FORSKEL I FORHOLD TIL ANDRE TROSRETNINGER?

Jeg kan rigtig godt lide kristendommen i forhold til det diakonale aspekt. Det har en stor, meningsfuld betydning for kristendommen i det hele taget. Det er det, jeg arbejder rigtig meget indenfor og synes er enormt spændende. Altså at man ser mennesket, som det nu engang er i en ligeværdig dialog og ikke ser ned på nogen, og alle er lige. Det er meget interessant og en stor styrke inden for den kristne tro.

KAN DU NÆVNE EN EPISODE, HVOR DU SOM PRÆST KOM TIL AT GØRE EN FORSKEL?

Jeg kan høre på mange af dem, jeg har talt med, at jeg har gjort en stor forskel i deres liv. Med de samtaler vi har haft, som nogle gange handler om tro og den måde de er vokset på – i en meget stram, kristen forestilling om, hvad tro skal være og hvad kristendom i det hele taget er. Der kan jeg høre, at jeg har gjort en ret stor forskel ved at hjælpe dem til at få et andet gudsforhold eller sætte nogle spørgsmålstegn ved, om tingene i virkeligheden er præcis, som de har lært, det skulle være.

HVAD SKAL AARHUSIANERNE BRUGE KRISTENDOMMEN TIL I DAG?

Jeg tror kristendommen er rigtig for aarhusianerne i dag, fordi det er stadigvæk for mig en øjenåbner for mange lige at blive mindet om den kristne etik, altså måden, hvorpå vi behandler hinanden i dagligdagen og de små ting, vi gør hele tiden. Det, tror jeg, mange aarhusianere kan bruge, men det er vi også rigtig gode til i Aarhus. At hjælpe hinanden, der hvor vi kan. ■

KARLAS KABALE

Renée Toft Simonsen

Dramatiseret af Thomas Bendixen

ANDERSENS VERDEN

VILLY ANDERSEN HAR SIN DAGLIGE GANG I SOGNEGÅRDEN OG AARHUS DOMKIRKE. HAN GÅR ÆRINDER, OG HVER ENESTE SØNDAG HJÆLPER HAN TIL VED GUDSTJENESTER. ANDERSEN HAR FUNDET EN PLADS I FÆLLESSKABET OMKRING DOMKIRKEN, DET GIVER MENING, OG MAN KAN REGNE MED HAM. ►

FOTOREPORTAGE Af Jonna Fuglsang Keldsen

ANDERSENS VERDEN ...

83-årige Andersen er født uden for ægteskab. Morens nye mand ville ikke kendes ved ham, og han kom på børnehjem. Han har ikke gode minder fra de få besøg, han aflagde hos moren, stedfaren og de tre halvsøskende. Han blev stemplet som åndssvag, og efterhånden svandt besøgene ind. ►

ANDERSENS VERDEN ...

◀ Han er opvokset på forskellige institutioner, hvor tæsk og ukvemsord hørte til hverdagen. På grund af den dårlige behandling stak han ofte af for at få en smule fred. Derfor blev han som teenager sendt til Livø, så han ikke kunne flygte. Senere har han haft ophold på både Brejning og Sølund.

Under opholdet på Sølund i 70'erne skrev han til Socialministeriet og bad om at slippe fri fra Åndssvageforsorgen og bo for sig selv. Hans appel blev hørt, og Andersen fik sin egen lejlighed midt i Aarhus. Her har han nu boet i mere en 40 år, og han får maden leveret og tøjet vasket, men klarer ellers alting selv. En fast morgentradition er andagten i radioen. Andersen ser også fjernsyn, og her er det "Huset på Christianshavn", der er hittet.

Andersen går mange ture i Aarhus midtby. Han taler med dem, han møder og er kendt i gadebilledet af mange. Ofte finder han punge og dankort, tabt i byens natteliv. De mistede

genstande bliver straks afleveret på politistationen i Ridderstræde. Hver formiddag møder Andersen op i Sognegården til en kop kaffe og en snak om, hvad der i dag skal forrettes. Han sørger bl.a. for, at indsamlede penge fra kirkebøssen kommer i banken. Eller han giver en hånd med, når affald fra domkirken skal i skraldecontaineren.

Andersen kan både læse, regne og skrive, og han kender alt til bankens åbningstider, og hvilke dage der er henholdsvis første og sidste bankdag i måneden. De dage har banken nemlig længe åbent. Men dankort – det skal han aldrig have! For, som han siger: "Automaterne sluger dem".

Det er sikkert, at man hver søndag kan finde Andersen i domkirken. Flere timer før højmessens står Andersen klar ved præsteindgangen. De bedste søndage er dem, hvor Kjeld Holm skal prædike. Andersen står klar til at tage imod og bærer biskoppens kuffert til præsteværelset. ■

“NEEJHHH,
hvor er det synd for dig ...

ETIK Af Poul Henning Bartholin

Da jeg kom ud fra klasselokalet, kunne jeg ikke se hende med det samme. ”Det var da mærkeligt”, tænkte jeg. Men så kom hun frem. Hun havde gemt sig i favnen hos sin kæreste, der var noget højere og større end hende. ”Det var en god, men lidt usikker præstation”, sagde jeg.

”DU FÅR KARAKTEREN 7 FOR DEN PRÆSTATION.”

Så brød hun sammen og græd. Hendes kæreste greb om hende igen og sagde: ”Neejhhh, hvor er det synd for dig! Det er rigtig, rigtig synd!” Jeg kunne ikke helt se ulykken, for 7 var efter den gamle karakterskala et udtryk for en god, men lidt usikker middelprestation. Problemet var, at hun var dumpet til lærereksamen, for hun skulle have haft 8 for

at bestå ... Nu skilte det ”dumme” 7-tal hende fra festen med klassekammeraterne, og hvis hun ikke kunne bestå re-eksaminationen i august, kunne hun måske ikke ansættes i den lærerstilling, hun havde på hånden. Det var en skam for hende.

HUN FØLTE DET URETFÆRDIGT. HAVDE CENSOR OG JEG IKKE VÆRET FOR HÅRDE I BEDØMMELSEN AF HENDES PRÆSTATION?

Nej, hun var faktisk heldig med det 7-tal. Alligevel følte hun og kæresten og kammaraterne, at hun var blevet skidt behandlet, og de havde medynk med hende. Jeg havde også ondt af hende, for den situation, hun kom i, er selvfølgelig ubehagelig. Det var oven i købet skæbnens ironi, at hendes emne var:

”SKYLD OG TILGIVELSE”

Det havde hun skrevet en synopsis om. Den lovede godt, og jeg havde fra vejledningen indtryk af, at hun havde godt styr på stoffet og de grundlæggende begreber og metoder. I eksaminationen havde vi kredset om, hvordan jødedommen og kristendommen forstår begrebet ”synd” og følelsen af skyld, der kan komme som følgesvend til synden eller syndsbevidstheden.

Jeg har tit tænkt på hendes eksamen, når jeg stødte på ordet synd i en af de bibelske tekster, eller nogen har sagt, at noget var synd for nogen.

For det er jo ikke den eneste anvendelse af ordet synd, at det er synd for nogen. Vi taler jo også om at ”synde” eller at begå en synd. Her tænker vi på handlinger, der ”skader” vores sundhed og fysiske form fx at spise noget sødt midt i en slankekur. Eller vi kan tænke på at svingte vores kæreste eller ægtefælle og være dem utro.

Selvfølgelig ved vi også, at ”synd” er et begreb i kirken. Hvad skal vi bruge det til? Er det ikke et udtryk for en moral, der er gammeldags? Kan en bog og en religion, der er 2.000 år gammel, have nogen betydning for vores liv?

”
Det er rigtig, rigtig synd

JA, DET KAN DEN. DOG NÆPPE MORALSK, MEN I STEDET ETISK.

Når jeg skelner mellem moral og etik, er det fordi, jeg forstår moral som adfærds- og levereregler og etik som de overvejelser og principper, der begrunder vores handlen og adfærd. Både etik – altså principperne – og moralen ændrer sig med tiden. Det er ikke sikkert, at vi kan udlede de bedste og rigtigste adfærdsnormer af et helligskrift fx Bibelen. Til gengæld er det sikkert, at vi, ved at læse teksterne kritisk og holde dem op imod vor tids forståelse af menneskelivet, samfundet og vores søgen efter mening, kan bruge dem og lade os inspirere af dem.

I dag bør vi læse helligskrifter kritisk. Det vil sige, at vi ikke skal læse dem 1:1, men fortolke dem både i lyset af deres virkning og tolkninger gennem historien og i lyset af vores tid. En sådan læsning og tolkning kan blive meget tilfældig, hvis ikke der er et grundæggende princip, vi kan gå ud fra. Det er der heldigvis.

Kristendommens vigtigste budskab kan sammenfattes i tre ord:

TILGIVELSE, FORSONING OG FRIHED.

Hvor andre religioner og religionslignende fortællinger taler om, at et menneske skal søge og fortjene tilgivelse, forsoning og frihed, er det anderledes i kristendommen. Den begynder simpelthen et andet sted. En af de første fortællinger i Bibelen skildrer Adam og Eva i Edens have. De opdager, at de er nøgne. Det er fordi, de har opdaget, at de vil være deres egen suveræn, altså selv have magten i livet. Nøjagtig i samme øjeblik opdager de, at så har de ingen eller intet til at tage af for dem. De er helt ubeskyttede og dermed nøgne. Der står de så, sårbare, skrøbelige. Bange og grædefærdige og de sendes ud i livet.

KAN DE KLARE SIG? VIL DE NOGENSINDE MERE MØDE GLÆDE, VARME OG SMIL? VIL DE IKKE GÅ TIL OG DØ?

Det er jo helt enkle spørgsmål, vi også stiller os, hvis vi opdager, at vi står nøgne i forhold til livets grusomhed, ensomhed og død. I sådanne situationer hjælper det sjældent bare at tro på sig selv. ►

LØGTEN TØMRER & SNEDKERFORRETNING A/S

TAGARBEJDE – EFTERISOLERING

BYGNINGSARBEJDE

TERMORUDER

VINDUER - DØRE

VELUX TAGVINDUER m.m.

Telefon 86 99 10 22

Grenåvej 740 – 8541 Skødstrup

DER ER SITUATIONER, HVOR VI IKKE KAN HJÆLPE OS SELV, ELLER HVOR VI IKKE BARE KAN TAGE OS SAMMEN.

Tænder vi tilbage på sådanne situationer, kan vi huske, at ligesom en far eller mor tager deres barn ved hånden eller tager barnet ind til sig, når det er bange, at sådan har der været mennesker, der har hjulpet os. De vidste det måske ikke engang. Men ekspedienten i Netto smilede og ønskede en god dag. Der var altså én, der håbede noget for mig og med mig. Så skal jeg altså ikke bare klare mig selv.

Hvis jeg lidt firkantet skal prøve at definere synd, som den kan tolkes inden for kristendommens ramme, så er det ikke den enkelte handling. Handlingen er derimod en konsekvens af synden, som er, at jeg ikke vil modtage livet, men vil skyldes mig selv det. Jeg kan også sige det sådan, at synden er at ville være uafhængig af alt og alle.

Et af mine børn gik engang hjemmefra i vrede og flyttede ind i leghuset 10 meter fra vores hus. Ca. 10 minutter senere gik min kone hen til huset og gav sig til at lege med vores barn. Han havde glemt alt om, at han var vred og var flyttet

hjemmefra. Han blev inddraget i vores fællesskab igen uden straf. Man kan sige, at hans "flytning" var synd, for han skilte sig ud fra fællesskabet og ville være sig selv. Vi inddrog ham selvfølgelig igen, og forsoningen fandt sted uden ord, men med liv og handling.

PÅ SAMME MÅDE SKER OVERVINDELSEN AF VORES "SYND", ALTSÅ VILJEN TIL AT VILLE SELV.

For kristendommen fortæller nemlig, at Gud kommer til os i Jesu Kristi skikkelse, som min kone til barnet, sætter sig hos os i et menneske, der er vores næste, og følges med os både de glade og de besværlige dage. Det skænker os frihed til at leve igen hver gang, vi har fået lukket os ude af fællesskabet, eller hver gang vi er blevet skubbet ud af det, da hentes vi ind igen. Kristendom er ikke fordømmelse af os og vores liv, men det modsatte: Tilgivelse, forsoning og frihed.

Det viste sig forresten, at min studerende på seminarieret havde regnet forkert. Hun skulle ikke have 8 for at bestå, men 6. Så det var heldigvis ikke synd for hende alligevel. ■

El- og VVS-installation
**VI ER ALTID LIGE
VED HÅNDEN!**

RING
8911 4700

VERDO
energi til fremtiden

Verdo | Tel.: 8911 4700 | www.verdo.dk

ORIENTERINGSMØDE

Om maskinmester-, autoteknolog
og automationsteknolog uddannelserne
7. maj 2015 kl. 19.00 til ca. 21.00

Hør om adgangskrav, studiernes opbygning
studiemiljø mv. Vi viser vores laboratorier
frem, og der er mulighed for at få en snak
med studievejledere og studerende.

Inge Lehmanns Gade 10
8000 Aarhus C • Tlf. 8612 6222

Tilmeld dig på
www.aams.dk

AAMS
Aarhus Maskinmesterskole
Aarhus School of Marine and Technical Engineering

EN STOR OPLEVELSE

Besøg ARoS og gå på opdagelse på et af
Nordeuropas største kunstmuseer, der bug-
ner af kunstoplevelser for både store og små.
Nyd den spektakulære udsigt i alle regnbu-
ens farver fra Olafur Eliassons *Your rainbow
panorama* eller lad dig forundre over Ron
Muecks store skulptur *Boy*.

**BØRN
GRATIS
ADGANG**
Under 18 år

Åbningstider: Tirsdag-søndag kl. 10-17, onsdag kl. 10-22, mandag lukket

www.aros.dk

A full-page photograph of a man and a woman in a church aisle. The man, wearing glasses and a dark sweater, is kissing the woman on the cheek. The woman, with her hair in a ponytail, is wearing a dark dress and boots. They are standing in the center of the aisle, with wooden pews visible on either side. The lighting is soft and focused on the couple.

“ NÅR JEG SKAL GIFTES, SKAL JEG GIFTES DÉR ”

MICHELLE SUSAN HANNECKE OG ANDERS RAVN JOHNSEN FRA AABYHØJ SKAL GIFTES I AARHUS DOMKIRKE DEN 9. MAJ. DATOEN ER IKKE SPECIELT VIGTIG, DET SKULLE BARE VÆRE ET FORÅRSBRYLLUP. 54 GÆSTER SKAL BAGEFTER SAMLES TIL FEST I EGÅ FORSAMLINGSHUS.

BRYLLUP Af Jørgen Høg

HVORFOR VIL I GIFTES I EN KIRKE?

MICHELLE: Man skal da giftes i en kirke.

ANDERS: Det virker mest rigtigt, at man siger ja foran Gud og ens familie og venner. Det har vi været enige om fra begyndelsen. At blive gift på rådhuset virker lidt for upersonligt, det virker bare forkert. Vi er døbt og konfirmeret og har sagt ja til, at vi tror på Gud, så når man bliver gift, er det også foran Gud, man gør det. For mig betyder det, at det føles mere rigtigt. Michelle: Det betyder et eller andet. Der er noget mellem himmel og jord, og så siger vi ja til det. Sammen.

HVORFOR VIL I GIFTES I AARHUS DOMKIRKE?

MICHELLE: Jeg er konfirmeret i Domkirken, og lige siden har jeg sagt: Når jeg skal giftes, så skal jeg giftes der.

ANDERS: Så er det også bare en stor og flot kirke.

HVAD BETYDER DET FOR JER AT BLIVE GIFT I DOMKIRKEN?

MICHELLE: Jeg fyldes med varme og ro. Kirken gør et eller andet ved mig. Det er en slags lykkefølelse i kroppen og lidt en glædesstemning. Det er et godt minde fra dengang, jeg blev konfirmeret. Jeg fyldes med en masse spænding, men det er også angstprovokerende at tænke på at skulle gå op ad kirkegulvet.

HVAD BETYDER KRISTENDOM OG TRO FOR JER?

ANDERS: Det er ikke noget, vi tænker så meget over i det daglige. Men det er alligevel noget, vi tænker over, f.eks. i forbindelse med døden. Der tænker vi lidt over det – at man tror på Gud, og man vist også skal hjem til Gud. Det giver en eller anden form for ro, at man har noget at tro på.

HVAD KAN KIRKEN BIDRAGE MED?

ANDERS: I forbindelse med de familiemæssige begivenheder bliver vi mindet om vores tro, og at der er noget at tro på.

MICHELLE: Kirken hjælper med til at minde om, at der er en grund til, at vi bliver født, og der er en grund til, at vi skal herfra. Vi har kunnet bruge noget af det, præsterne har sagt, f.eks. det, at man skal holde sammen i familien i de svære tider. Når det bliver sagt, er det sådan noget, man lytter efter. Præsterne er med til at skabe en lettelse og en forståelse. (Hendes mormor blev begravet for et par måneder siden fra Aabyhøj Kirke.) ■

FAKTA: 25-30 par bliver hvert år gift i Aarhus Domkirke. Man skal bo i sognet for at kunne det, eller man skal have et tilhørsforhold til domkirken for at kunne blive gift der. Michelle har gået i privatskole på Laursens Realskole og er konfirmeret i Aarhus Domkirke.

HELLERE NEW YORK END NYKØBING

KRISTENDOM Af Henrik Grøndal Lund

DU SKAL IKKE TRO DU ER NOGET. SÅDAN LYDER JANTELOVEN: DU SKAL IKKE TRO AT DU ER NOGET UDEN OS, DU SKAL IKKE TRO AT DU ER BEDRE ELLER MERE END OS.

Janteloven stammer fra den norsk-danske forfatter Aksel Sandemose's roman ”En flygtning krydser sit spor” (1933). Bogen skildrer provinsbyen Jantes tryk på en opvoksende dreng. Drengen mødes af Jantelovens 10 bud, som er modelleret over de 10 bud i Det Gamle Testamente. Jantelovens – du skal ikke tro at du er noget uden os – er gået ind i sproget som et kendetegn på de manges begrænsning af det enkelte individ, kollektivets pres på et menneske.

De seneste årtier har været et massivt opgør mod Janteloven. Det enkelte individ skal modsat Janteloven netop tro, at det er noget. Det er rigtig godt, hvis du er selvstændig og enestående, for så du kan stå selv uden at støtte dig til andre. Eneren dyrkes og er i centrum, ikke fællesskabet. Jeg skal vide, hvem jeg er til forskel fra de andre. Jeg skal vise, at jeg er den, jeg er. Det er ikke længere forbeholdt den særligt talentfulde at være et geni. Hvert menneske skal tro, at det er unikt. Det siger vi til børnene i hjemmet, eleverne i skolen, de unge under uddannelse og på arbejdspladsen.

Den positive psykologi strømmer ud af os. Der er ros og opbakning til hver enkelt som aldrig tidligere i historien: Yes you can, supernice, high five, thumbs up og likes på din Facebook fra mor, far, læreren og arbejdsgiveren. Det romantiske ener-ideal hersker. Derfor vender vi resolut ryggen til Janteloven, skønt den er skrevet i en dansk provinsby, Nykøbing på den smukke ø Mors. Vi bryder os ikke om Janteloven. Den er for negativ og passer ikke til den importerede, amerikanske forestilling om, hvor fremragende og selvstændig den enkelte er. Nu skal danskeren udleve den amerikanske drøm. Som den ensomme cowboy forlader danskeren Limfjorden og Nykøbing Mors for mentalt at leve langs Hudson River i New York: Alt er muligt for dig. Du kan lykkes og få succes. Det er helt op til dig selv. Du skal tro du er noget. Vis det. Gør en forskel. Du skal, hvis du kan.

FRA DE 10 BUD OG JANTELOVEN TIL MENNESKERETTIGHEDERNE

Janteloven er skrevet op mod Bibelens 10 bud. Engang var de 10 bud et fælles ubrydeligt livsgrundlag for mennesker og samfund. Sådan er det ikke længere. Det er hverken Bibelens 10 bud eller Janteloven, som hersker i Danmark. Det er menneskerettighederne, vi læner os op ad. Menneskerettighederne giver hvert enkelt individ retten til at tro at du er noget, retten til at tro at du er eneren, at du er selvstændig, enestående, fremragende. Derfor må du også godt bryde de 10 bud. Du er et menneske med retten til privatlivets fred, hvilket bl.a.

betyder, at du har ret til at bedrive hor og bryde ægteskaber, uden at nogen har lov til at blande sig i dine sager. Du er også et menneske med retten til at søge din egen lykke og ejendom. Derfor må du gerne tage fra andre, udnytte den anden og på en smart måde stjæle fra den anden, så længe det sker på markedsvilkår. Med pressefriheden og ytringsfriheden har du retten til at sige hvad du vil, mene, fortolke, pynte på historier og sandheder, overdrive, glemme eller huske forkert hen i retningen af at lyve. Og religionsfriheden giver dig retten til afgudsdyrkelse. Du behøver slet ikke dyrke Herren din Gud af hele dit hjerte og hele din sjæl, for du har retten til at søge andre guder.

KONSTRUKTIVE BUD OG POSITIV JANTELOV – DET ER GODT AT BLIVE BEGRÆNSET

Der er noget konstruktivt ved Jantelovens du skal ikke tro at du er noget uden os. Men det har vi glemt, fordi vi har set os gale på de negative begrænsninger af den enkeltes frie udfoldelsesmuligheder og ret til at være sig selv. At du ikke er noget uden os betyder, at du er et menneske, som lever i en familie, i en by, et samfund, og du er naturligvis præget af andre, præget af fællesskabet. Du er ikke først og sidst dig selv og hverken mere eller mindre fremragende end andre. Du er en krydsning af arv, miljø, sprog, kultur, historie, bestemt af mødet med andre mennesker. Det konstruktive er det fælles med de andre. Jantelovens positive side er, at du må engagere dig i samfundet, og du får ikke lov til at isolere dig fra andre.

ET MENNESKE I NYKØBING ER IKKE EN ENSOM COWBOY, DER SKAL KLARE ALTING I LIVET PÅ EGEN HÅND MED REVOLVEREN SOM VÅBEN, HVIS NOGEN STÅR I VEJEN FOR DEN FRIE RET TIL UDFOLDELSE OG SUCCES. DEN KOLLEKTIVE TRYGHED ER UDGANGSPUNKTET I STEDET FOR DEN ENKELTES RET, MEN DET OPFATTER VI NEGATIVT, FORDI VI MENTALT IKKE LÆNGERE ER DANSKERE, MEN AMERIKANERE DER KONSTANT GÅR RUNDT MED NEW YORK I HOVEDET OG BLODET.

Jantelovens positive budskab er træls: Du er ikke berettiget til at få den sidste frikadelle eller første burger. Hvis mennesker skal leve med hinanden, dur det ikke, at den enkelte træder frem som kong gulerod og stræber efter at distancere sig fra de andre. Det er konstruktivt for fællesskabet, hvis du ikke tror, at du er mere end andre. De 10 bud og Janteloven

vil værne om fællesskabet, sammenhængen, det, vi alle er afhængige af, det, som er større og vigtigere end den enkeltes succes og selvrealisering. Fanden skal ikke tage de sidste i konkurrencekampen. Vi skal dække hinanden ind. De 10 bud og Jantelovens positive betydning er, at mennesker kan opgive så hårdnakket og aggressivt at være sig selv for i stedet at give sig hen til hinanden. Det er godt med Bibelens 10 stærke bud i hjem, skoler og samfund. Også Janteloven er en positiv vej frem, fordi den forhindrer, at vi trækker os ind i hvert vort lille snævre sneglehus, så vi ikke kan engagere os i hinanden og samfundet.

OPGIV DIG SELV FOR DEN ANDEN – KÆRLIGHED ER HANDLING

Men hvad så med de 10 bud, Janteloven og menneskerettighederne? Ja, forskellen er klar nok. De 10 bud og Janteloven er ikke rettigheder. Gud giver i Moseloven ikke nogen retten til noget, ligesom Gud heller ikke forbyder noget. Med de 10 bud opfordrer Gud til handling, en handling, der rækker ud over alle kendte love, jura og økonomi. De 10 bud er noget helt andet end menneskerettighederne. For de 10 bud i den kristne forståelse, som vi har fra Jesus Kristus, pålægger os at gøre mere og handle mere, at elske vores næste igen og igen – ikke bare som vi forestiller os næsten i vores eget spejlbillede eller som en god ven vi kender godt, heller ikke næsten i en symbolsk eller overført betydning, der kan tolkes og gradbøjes.

NEJ, VI SKAL ELSKE DEN ANDEN SOM ET FULDT OG HELT MENNESKE, IKKE KUN NÅR HAN ELLER HUN ER SØD OG VENLIG, MEN OGSÅ NÅR NÆSTEN ER UFORNUFTIG, UØKONOMISK, LUNEFULD, BESKIDT, UDEN UDDANNELSE OG ARBEJDE, VÆMMELIG OG MEST I VEJEN FOR VORE PLANER. KORT OG GODT SKAL VI ELSKE NÆSTEN MERE END GODT ER, MERE END DE GÆNGSE REGLER OG LOVE – ELSKE NÆSTEN SOM GUD ELSKER MENNESKET MED EN KÆRLIGHED SOM TROR ALT, HÅBER ALT OG UDHOLDER ALT.

Jeg håber, at vejrudsigten over Aarhus byder på 10 stærke bud, mere Jantelov, færre rettigheder og pligten til at elske næsten. Kristendom er at handle i kærlighed for den anden og de andre. Kristendom er at opgive sig selv for den anden. Du skal ikke tro du er noget. Du skal elske din næste. ■

Det sker i DOMKIRKEN ...

1. april 2015 kl. 19.30 **BACHS H-MOL MESSE**

Kom med til en af årets helt store koncertaftener, når Aarhus Domkirke i samarbejde med Aarhus Bachselskab præsenterer den verdenskendte kontratenor Andreas Scholl, sopranerne Ditte Højgaard og Anna Wierød, tenor Peter Lodahl og bas Jens Søndergaard. Under ledelse af domkantor Carsten Seyer-Hansen vil sangerne sammen med Aarhus Domkirkes Kantori, Vokalgruppen Concert Clemens og Aarhus Bach-Orkester opføre Bachs h-mol Messe. Billetter koster 200 kroner på www.billetlugen.dk eller ved indgangen – dog 150 kroner for unge under 25 år.

3. april 2015 kl. 22.00 **LEÇONS DE TÉNÈBRES AF FRANÇOIS COUPERIN**

Aarhus Domkirke markerer blandt andet Langfredag med arrangementet ”Musik i mørket”, hvor ”Leçons de Ténèbres” af François Couperin bliver opført. Sopran Anna Wierød og mezzosopran Estrid Molt Ipsen vil sammen med domkantor Carsten Seyer-Hansen på continuoorgel stå for musikken, mens sognepræst Sabine Bech-Hansen læser op. Arrangementet er gratis. For mere information om påskens højmesser og gudstjenester – se www.aarhusdomkirke.dk.

27. april 2015 **SOGNEREJSE: KATEDRALER OG BYER LANGS RHINEN**

Aarhus Domsogn og Ormslev Sogn tager i oktober på sognerejse, men inden da byder sognene på foredragsaftener. Den 27. april kl. 19.30 er det blevet domorganist Kristian Krogsøe og domprovst Poul Henning Bartholins tur til at fortælle om henholdsvis ”Kirkemusik og orgler i katedralerne langs Rhinen” og ”Katedralkristendom – historisk og aktuelt”. Foredragene finder sted i Mødesalen, Kannikegade 12, 1, og det er gratis at deltage. Husk – den 27. april skal interesserede senest have meldt sig til sognerejsen. For tilmelding se www.aarhusdomkirke.dk.

2., 16. og 30. maj 2015 **ORGELKONCERTER**

Tre lørdage i maj inviterer Aarhus Domkirke til halvtimeskoncerter kl. 12.00. Her vil det spanske barokorgel være i centrum, og i maj er det domorganist Kristian Krogsøe, organist ved Vor Frelsers Kirke i København Poul Jacobsen og 2. organist David Peter Schmidt, der spiller på orglet. Arrangementerne er gratis.

15. juni 2015 kl. 15 og 16.30 **KÆMPEKOR**

SANGKRAFT Aarhus præsenterer: Aarhus Pigekor, Skt. Clemens Drengekor, 200 skolebørn og medlemmer af Aarhus Jazz Orchestra – alle under ledelse af dirigent Helle Høyer Vedel. Eftermiddagen bliver forrygende med så mange unge stemmer i kirken, så kom og lyt med. Der er gratis adgang, og alle er velkommen.

VI KAN ALLE BLIVE RAMT AF LIVET

Ved FOF Aarhus gør vi en indsats for at hjælpe mennesker tilbage på sporet.
Gennem forskellige partnerskaber gør vi en forskel.
Vi samarbejder bl.a. med:

- Landsforeningen "En af os"
- TMU - Tilværelse med Udvikling
 - Det Multietniske Kulturcenter
 - Kirkens Korshær
- Folkesundhed Aarhus, Aarhus Kommune
 - Landsforeningen Spædbarnsdød
 - Handi-K@ - et anderledes sted
- Team Giv Håb - cykler for børn, unge & sorg
 - Sundhed og Omsorg, Aarhus Kommune
 - Folkekirkesamvirket

Stens Skomageri
Sko-reparationer Lasergravning Nøgler Stempler Gravering Sportspræmier

Sten Røhl
Faglært skomager

Ceres krydset
Vesterbrogade 23
8000 Århus C

Køb dine sportspræmier på
www.skomageri.dk

Tlf. 86 25 09 99 stensskomageri@oncable.dk

Stens Skomageri
Sko-reparationer Lasergravning Nøgler Stempler Gravering Sportspræmier

Skomageri

Blokning af støvleskafter - op til 10 cm.

Alt i nøgler - også bilnøgler med startspærre

Vi graverer i stort set alt - kom og hør nærmere

Alle former for stempler

Køb dine sportspræmier på www.skomageri.dk

laursens realskole
EN GLAD SKOLE

En ny start på skolen

www.laureal.dk

Ny klasse i børnehaveklassen
Ny 6. klasse
Ny 8. klasse
Ny 10. klasse: Musiklinje • Adventurelinje • Fodboldlinje • Studielinje

Hjelmensgade 12 8000 Aarhus C, tlf. 86 18 62 00
laursensrealskole@laureal.dk

MØD DIN NÆSTE BEDSTE VEN PÅ ET KURSUS HOS FOF AARHUS

3000 kurser og foredrag årligt
www.fof-aarhus.dk

